

**SOCIETE GENERALE BANKA MONTENEGRO AD,
PODGORICA**

**FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
31. DECEMBAR 2014. GODINE
I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

SADRŽAJ

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1
Bilans uspjeha	2
Bilans stanja	3
Iskaz o promjenama na kapitalu	4
Iskaz o tokovima gotovine	5
Napomene uz finansijske izvještaje	6 – 49

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Skupštini akcionara Societe Generale banka Montenegro AD, Podgorica

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja (strana 2 do 49) Societe Generale banke Montenegro AD, Podgorica (u daljem tekstu: „Banka”), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2014. godine i odgovarajući bilans uspjeha, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanivanjima u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka zavisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnijih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Societe Generale banke Montenegro AD, Podgorica na dan 31. decembra 2014. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Deloitte d.o.o., Podgorica
Crna Gora
9. mart 2015. godine

Žarko Mionić, Ovlašćeni revizor
(Licenca broj 062 izdata 10. marta 2011. godine)

BILANS USPJEHA

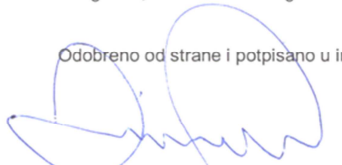
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2014. godine
(Iznosi u hiljadama EUR)

	Napomene	2014.	2013.
Prihodi od kamata	3.1, 5a	25,337	23,237
Rashodi od kamata	3.1, 5b	(7,870)	(8,283)
NETO PRIHODI OD KAMATA		17,467	14,954
Prihodi od dividendi		2	59
Troškovi obezvrjeđenja	3.7, 6	(3,290)	(4,109)
Troškovi rezervisanja	3.7, 6	(220)	(399)
Prihodi od naknada i provizija	3.1, 7a	6,931	6,605
Rashodi naknada i provizija	3.1, 7b	(3,064)	(2,536)
NETO PRIHODI OD NAKNADA		3,867	4,069
Neto dobiti od investicionih hartija od vrijednosti		3	-
Neto dobiti od kursnih razlika		275	103
Troškovi zaposlenih	8	(7,256)	(6,941)
Opšti i administrativni troškovi	9, 30	(3,635)	(3,280)
Troškovi amortizacije	10	(1,077)	(1,092)
Ostali rashodi	11	(416)	(197)
Ostali prihodi	11	580	2,244
OPERATIVNI PROFIT		6,300	5,411
Porez na dobit	3.4, 12a	(586)	(523)
NETO PROFIT		5,714	4,888

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Podgorica, 09. marta 2015. godine

Odobreno od strane i potpisano u ime Societe Generale banka Montenegro AD, Podgorica:

Miroslav Hiršl
Glavni Izvršni direktor

Ratka Glumac
Direktor sektora računovodstva

BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2014. godine
(U hiljadama EUR)

	<u>Napomene</u>	<u>31. decembra 2014.</u>	<u>31. decembra 2013.</u>
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	3.5, 13	55,058	46,999
Kredit i potraživanja od banaka	3.5, 14	6,703	9,296
Kredit i potraživanja od klijenata	3.6, 15	274,707	265,875
Sredstva namijenjena prodaji	3.10, 3.10, 16	300	1,193
Investicione hartije od vrijednosti			
- raspoložive za prodaju	3.8, 17a	22,449	5,237
- koje se drže do dospelosti	3.9., 17b	8,373	5,541
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.10, 3.11, 18	11,346	12,142
Nematerijalna sredstva	19	220	305
Ostala finansijska potraživanja		374	456
Ostala poslovna potraživanja	20	1,271	1,161
UKUPNA SREDSTVA		380,801	348,205
OBAVEZE			
Depoziti klijenata	21	297,612	256,542
Pozajmljena sredstva od banaka	22	32,897	47,383
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata		90	113
Rezerve	23	2,003	1,772
Tekuće poreske obaveze	12a	603	313
Odložene poreske obaveze	12c	118	311
Ostale obaveze	24	2,342	2,232
UKUPNE OBAVEZE		335,665	308,666
KAPITAL			
Akcijski kapital	25	24,731	24,731
Neraspoređena dobit		10,222	7,434
Dobit tekuće godine		5,714	4,888
Ostale rezerve		4,469	2,486
UKUPAN KAPITAL		45,136	39,539
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE		380,801	348,205
VANBILANSNA EVIDENCIJA	27	1,943,438	1,790,408

Napomene na narednim stranama
 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2014. godine
(U hiljadama EUR)

U hiljadama EUR	Akcijski kapital	Neraspoređena dobit	Dobit tekuće godine	Ostale rezerve	Ukupno
Stanje, 1. januar 2013. godine	24,731	5,420	2,014	3,015	35,180
Efekti svođenja na fer vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	-	-	(552)	(552)
Aktuarski dobiti u skladu sa MRS 19	-	-	-	(28)	(28)
Odloženi porez na aktuarske dobitke	-	-	-	2	2
Besplatne akcije zaposlenima	-	-	-	49	49
Prenos dobitka iz prethodne godine	-	2,014	(2,014)	-	-
Dobit tekućeg godine	-	-	4,888	-	4,888
Stanje, 31. decembar 2013. godine	24,731	7,434	4,888	2,486	39,539
Stanje, 1. januar 2014. godine	24,731	7,434	4,888	2,486	39,539
Efekti svođenja na fer vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	-	-	(184)	(184)
Besplatne akcije zaposlenima	-	-	-	67	67
MRS 39 – Regulatorne rezerve	-	(2,100)	-	2,100	-
Prenos dobitka iz prethodne godine	-	4,888	(4,888)	-	-
Dobit tekuće godine	-	-	5,714	-	5,714
Stanje, 31. decembar 2014. godine	24,731	10,222	5,714	4,469	45,136

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE

**U periodu od 1. januara do 31. decembra 2014. godine
(U hiljadama EUR)**

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi po osnovu kamata i slični prihodi	25,005	22,684
Odlivi po osnovu kamata i slični rashodi	(7,672)	(8,144)
Prilivi po osnovu naknada i provizija	7,016	6,836
Odlivi po osnovu naknada i provizija	(3,111)	(2,491)
Odlivi po osnovu zarada zaposlenih i troškova za dobavljače	(13,036)	(12,954)
Povećanje kredita i ostale aktive	(11,113)	(23,672)
Prilivi po osnovu depozita	40,656	46,929
Plaćeni porezi	(471)	(167)
Ostali prilivi	134	893
Neto prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	<u>37,408</u>	<u>29,914</u>
GOTOVINSKI TOKOVI IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Kupovina nekretnina i opreme	(170)	(458)
Kupovina nematerijalnih ulaganja	(137)	(128)
Državni zapisi i obveznice	(19,191)	1,921
Prilivi od prodaje materijalne i dugotrajne imovine	1,662	181
Neto (odliv)/priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	<u>(17,836)</u>	<u>1,516</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
Smanjenje pozajmljenih sredstava	(14,381)	(15,030)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	<u>(14,381)</u>	<u>(15,030)</u>
Efekat kursnih razlika na gotovinu i gotovinske ekvivalente	275	103
Neto povećanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata	5,191	16,400
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	<u>56,295</u>	<u>39,792</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda (napomena 13 i 14)	<u>61,761</u>	<u>56,295</u>

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

Podgorička banka AD, Podgorica je nastala izdvajanjem iz sistema Montenegrobanke DD, Podgorica u toku 1992. godine. Centralna banka Crne Gore je 21. novembra 2001. godine izdala odobrenje za dalji rad Banke Rješenjem br. 27.

Nakon sprovedenog procesa privatizacije u 2005. godini, većinski vlasnik je Societe Generale, Pariz, Francuska. Banka je dana 26. septembra 2006. godine upisana u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici pod registracionim brojem 4-0000880/019, kao Podgorička banka Societe Generale Group AD, Podgorica. Pod registracionim brojem 4-0000880/41 dana 7. maja 2012. godine Banka je upisana u Centralni registar Privrednog suda kao Societe Generale banka Montenegro AD, Podgorica (u daljem tekstu Banka).

Aktivnost Banke uključuje kreditne, depozitne i garancijske poslove, kao i poslove platnog prometa sa inostranstvom, depo poslove, usluge čuvanja u sefovima, izdavanje, obradu i evidentiranje platnih instrumenata (uključujući kreditne kartice, putne i bankarske čekove). Pored osnovne djelatnosti, Banka od 2014. godine obavlja i poslove zastupanja u osiguranju, u skladu sa odobrenjem od Agencije za nadzor osiguranja i Centralne banke Crne Gore.

Sjedište Banke je u Podgorici, Bulevar Revolucije br. 17.

Na dan 31. decembra 2014. godine Banku čini Centrala sa sjedištem u Podgorici i 20 ekspozitura na teritoriji Crne Gore.

Na dan 31. decembra 2014. godine Banka ima 287 zaposlenih radnika (31. decembra 2013. godine: 268 zaposlenih).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Banka ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl. list CG“, br. 69/05, 80/08 i 32/11) koji podrazumijeva primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao i Zakonom o bankama („Sl. list CG“ br. 17/08, 44/10; 40/11) i odlukama Centralne banke Crne Gore koje regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su u skladu sa Odlukom o sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja finansijskih izvještaja banaka („Sl. list CG“, br. 15/12 i 18/13).

Prilikom sastavljanja ovih finansijskih izvještaja Banka je primijenila politike koje su u skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, ali koji se u dijelu evidentiranja potraživanja za koje su se stekli uslovi za isključivanje iz bilansa Banke i formatu prezentacije finansijskih izvještaja, razlikuju od zahtjeva MSFI i MRS primjenljivih na dan 31. decembra 2014. godine.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim, bankarskim i poreskim propisima Crne Gore.

Finansijski izvještaji Banke su sastavljeni po principu stalnosti poslovanja.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i funkcionalna i izvještajna valuta Banke je euro (EUR).

2.2. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Ipak, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena. Najznačajnije procjene i pretpostavke su izvršene na sledećim bilansnim pozicijama:

- Rezervisanja po kreditima i kamatama
- Rezervisanja za depozite kod drugih banaka
- Rezevisanja za trajne uloge
- Rezervisanja za vanbilansne stavke
- Rezervisanje za otpremnine
- Rezervisanja za sudske sporove
- Korisni vijek trajanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

2.2. Korišćenje procjenjivanja (nastavak)

U finansijskim izvještajima Banke izvršeno je rezervisanje, obračunato od strane aktuara, po osnovu procijenjene sadašnje vrijednosti sredstava za otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade zaposlenima nakon ispunjenih uslova, korišćenjem metode kreditiranja projektovane jedinice. Ipak, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata i naknada

Prihodi i rashodi po osnovu kamata se priznaju u bilansu uspjeha za sve instrumente, prema cijeni amortizacije uz primjenu metode efektivne kamatne stope.

Metod efektivne kamatne stope je metod izračunavanja cijene amortizacije finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza i alokacije prihoda po osnovu kamate ili rashoda po osnovu kamate na odgovarajuće vremenske periode. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjena buduća gotovinska plaćanja ili prilive tokom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta ili, tamo gdje je to izvodljivo, kraćeg perioda na sadašnju vrijednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza. Pri izračunavanju efektivne kamatne stope, Banka procjenjuje gotovinske tokove razmatrajući sve ugovorene uslove finansijskih instrumenata (npr. opcije avansnih plaćanja), ali ne razmatra buduće gubitke po osnovu kreditnog rizika. Kalkulacije uključuju sve naknade i provizije plaćene ili primljene između ugovorenih strana koje su integralni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcije i svih drugih premija ili popusta.

Prihodi i rashodi po osnovu kamata, uključujući zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

Prihodi po osnovu naknada za bankarske usluge i rashodi po osnovu naknada i provizija se utvrđuju u trenutku dospjeća za naplatu, odnosno kada su ostvareni.

Prihodi i rashodi po osnovu naknada za odobravanje kredita i garancija obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda, primjenom metode efektivne kamatne stope.

3.2. Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

3.3. Lizing

Lizing Banke je klasifikovan kao operativni lizing. Plaćanja po osnovu ugovora o operativnom lizingu priznaju se ravnomjerno kao trošak tokom perioda trajanja lizinga.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.4. Porezi i doprinosi

Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Član 28 („Sl. list CG”, br. 80/04, 40/08, 86/09, 14/12 i 61/13). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Banke iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (članovi 8. i 9. za usklađivanje prihoda i članovi 10. do 20. za usklađivanje rashoda) i Odlukom o novom kontnom okviru za banke Centralne banke Crne Gore („Sl. list CG“ br. 55/12).

Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge dažbine koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim republičkim i lokalnim poreskim propisima.

3.5. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju novčana sredstva na računima blagajne (EUR i devizne), sredstva kod Centralne banke Crne Gore i drugih banaka.

3.6. Krediti

Kreditni odobreni od strane Banke evidentiraju se u poslovnim knjigama u momentu prenosa sredstava korisniku kredita.

Kreditni su iskazani u bilansu stanja u visini odobrenog plasmana uvećanog za iznose dospjelih kamata, umanjenog za otplaćenu glavnice i plaćene kamate i obezvrjeđenje vrijednosti koje je zasnovano na procjeni konkretno identifikovanih rizika za pojedine plasmane i rizika za koje iskustvo ukazuje da su sadržani u kreditnom portfoliju. U procjeni navedenih rizika rukovodstvo Banke primjenjuje metodologiju koju je propisala Centralna banka Crne Gore, koja je objelodanjena u napomeni 3.7.

3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br. 22/12, 55/12 i 57/13) utvrđeni su: elementi upravljanja kreditnim rizikom, minimalni kriterijumi i način klasifikacije stavki aktive i vanbilansa po osnovu kojih je Banka izložena kreditnom riziku i način utvrđivanja rezervacija za pokriće potencijalnih gubitaka koji proizilaze iz izloženosti Banke kreditnom riziku. Aktivu Banke izloženu riziku, u smislu ove Odluke čine: krediti, pozajmice, kamate, naknade, potraživanja po osnovu lizinga, depoziti kod banaka i avansi i sve druge stavke bilansne aktive kod kojih je Banka izložena riziku neispunjenja obaveze dužnika, kao i izdate garancije, ostala jemstva, otvoreni akreditivi i odobreni, a još neiskorišćeni krediti, kao i druge vanbilansne stavke koje predstavljaju potencijalne obaveze Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2014. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja (nastavak)

U skladu sa važećom Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br.22/12, 55/12 i 57/13), Banka je dužna da za bilansne i vanbilansne stavke po osnovu kojih je izložena kreditnom riziku, najmanje jednom kvartalno, vrši procjenu obezvrjeđenja (za stavke bilansne aktive), odnosno procjenu vjerovatnog gubitka (za vanbilansne stavke), kao i da te stavke klasifikuje u odgovarajuću klasifikacionu grupu, u skladu sa pomenutom Odlukom. Takođe, Banka je dužna da utvrdi metodologiju za procjenu obezvrjeđenja bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MRS 39.

Za svrhe obračuna ispravke vrijednosti kreditnih potraživanja, Banka od 1. januara 2013. godine primjenjuje Metodologiju za procjenu obezvrjeđenja bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama koja je usaglašena sa metodologijom Societe Generale Grupe. Metodologija Banke je revidirana na kraju 2014. godine, kako bi potpunije odgovorila zahtjevima MRS 39.

Metodologijom se utvrđuju:

- 1) kriterijumi za identifikaciju potraživanja za koje se procjena iznosa obezvrjeđenja stavki bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki vrši na pojedinačnoj osnovi;
- 2) postupci za procjenu iznosa obezvrjeđenja stavki bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki, kao i obaveze i odgovornosti u tom procesu;
- 3) metodi i tehnike koje banka koristi za procjenu na pojedinačnoj i grupnoj osnovi;
- 4) kriterijumi razvrstavanja potraživanja u grupe potraživanja sa sličnim karakteristikama za potrebe procjene na grupnoj osnovi.

Banka na kvartalnoj osnovi procjenjuje da li postoji objektivni razlog za obezvrjeđivanje izloženosti ili grupe izloženosti. Ako Banka procijeni da se desio događaj koji negativno utiče na očekivane novčane tokove, izloženost se reklasifikuje iz zdravih u loše kredite/izloženosti.

Objektivnim dokazom o obezvrjeđenju stavki bilansne aktive, odnosno vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki, smatraju se podaci o jednom ili više nastalih događaja koji negativno utiču na sposobnost dužnika da uredno izvršava svoje obaveze prema banci.

Pri obračunavanju iznosa obezvrjeđenja stavki bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki, banka može da uzme u obzir i novčane tokove po osnovu realizacije kolaterala i troškova koji su vezani za njegovu realizaciju.

Procjenu obezvrjeđenja stavki bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki za pojedinačno značajna potraživanja, banka je dužna da vrši na pojedinačnoj osnovi. Pojedinačno značajnim potraživanjem, smatra se ukupna bruto izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica koja je veća od EUR 50 hiljada.

Smatra se da postoji objektivni dokaz o obezvrjeđenju ako:

- finansijsko stanje dužnika ukazuje na znatne probleme u njegovom poslovanju;
- postoje podaci o neizmirenju obaveza, o učestalom kašnjenju u otplati glavnice i/ili kamate, ili o neispunjavanju drugih ugovornih obaveza, preko 90 dana, bez izgleda za skorou naplatu (za javna preduzeća, regionalne i lokalne samouprave dani kašnjenja mogu biti i do 180 dana); ili
- postane izvjesno da će nad dužnikom biti pokrenut stečajni postupak, postupak reorganizacije ili drugi slični postupak.

Ukoliko postoje objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti izloženosti vrši se testiranje, i u slučaju potrebe, računovodstveno priznavanje ispravke vrijednosti bilansne aktive odnosno vjerovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama. Cilj je da se finansijska sredstva u bilansima banke prikažu po fer vrijednosti i da se prikaže očekivani gubitak zbog djelimičnog ili potpunog nedostatka naplate potraživanja. Obezvrjeđenje ili gubitak po lošoj izloženosti postoji odmah kada se ustanovi da nije moguće naplatiti cjelokupno potraživanje.

Banka ima politiku da na datum obračuna ispravke vrijednosti sve kredite kod kojih postoje neizmirena potraživanja po osnovu kamate starija od 90 dana, klasifikuje u kategoriju potraživanja za koju se svaki naredni obračun kamate knjiži kroz internu evidenciju banke i ne tangira bilansne pozicije potraživanja i prihoda od kamate. Ova potraživanja se priznaju u prihode samo po osnovu naplate od klijenta.

Ispravka vrijednosti je jednaka razlici između bruto izloženosti i diskontovanih očekivanih novčanih tokova. Bruto izloženost obuhvata:

- Preostalu izloženost, tj. naplativu glavnice uvećanu za nenaplaćene kamate do dana kada se potraživanje klasifikuje u loše izloženosti,
- Kamatu obračunatu na obezvrjeđeni iznos potraživanja.

Procjena budućih novčanih tokova se vrši na bazi dana kašnjenja, finansijske situacije klijenta, kolaterala i troškova njihove realizacije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja (nastavak)

Kreditni za pravna lica (uključujući mala i srednja preduzeća)

U skladu sa Metodologijom Banke za procjenu obezvrjeđenja bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama za izloženosti prema pravnim licima u kašnjenju bez hipoteke kao sredstva obezbjeđenja, procenti koji se primjenjuju za određivanje obezvrjeđenja odnosno gubitka od izloženosti po osnovu glavnice i kamata u trenutku kada je kredit postao default-an prema danima kašnjenja se kreću od 25% do 100%.

Za kredite pravnim licima u kašnjenju koji su pokriveni hipotekom, obezvrjeđenje, tj. ispravka vrijednosti se računa kao razlika između neto sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova i knjigovodstvene vrijednosti.

Očekivani tok gotovine računa se na osnovu vrijednosti hipoteke nakon umanjenja vrijednosti (haircut-a).

Banka nema dovoljno podataka za postavljanje statističkog modela, pa se haircut određuje od strane Banke, u visini od 30-100%.

Za iznos za naplatu uzima se manji iznos između kolaterala sa haircut-om, i ukupne izloženosti umanjene za iznos rezervacija za senzitivne klijente (12.5% od ukupne izloženosti).

Naplata se diskontuje primjenom efektivne kamatne stope na neto sadašnju vrijednost.

Za svaki naredni obračun prilagođene vrijednosti na ovaj iznos se dodaje kamata obračunata za prethodni računovodstveni period na obezvrjeđeni iznos potraživanja.

Kreditni stanovništvu

Za kredite stanovništvu u kašnjenju bez hipoteke, Banka primjenjuje statističku metodologiju prilikom određivanja stope po kojoj će rezervacije biti izdvojene, uzimajući u obzir moguće promjene u kvalitetu portfolija i uspjeha naplate.

Rezervacije se obračunavaju kao rezultat stope rezervacija i osnovice rezervacija.

Stope rezervisanja izračunate na ovaj način se kreću od 17% do 100%.

Za kredite stanovništvu sa hipotekom, očekivani tok gotovine računa se na osnovu vrijednosti hipoteke nakon haircut-a, na isti način kao i za kredite pravnim licima.

Za svaki sljedeći obračun ispravke vrijednosti na ovaj iznos se dodaje kamata obračunata na obezvrjeđeni iznos potraživanja za prethodni obračunski period.

Određena izloženost može biti obezvrjeđena, odnosno imati procjenu vjerovatnog gubitka, iako kredit nije u kašnjenju preko 90 dana, odnosno nije u default-u ako Banka procijeni da postoji mogućnost da klijent u nekom narednom periodu postane nekvalitetan, odnosno koji zahtijeva specifično praćenje zbog pogoršanja, potvrđenog ili očekivanog na kratak rok, kreditne sposobnosti. U tim slučajevima primjenjuje se procenat rezervacija u iznosu od 12.5% od ukupne izloženosti klijenta. Ovo pravilo se primjenjuje i na kredite pravnim licima i na kredite fizičkim licima.

Banka je dužna da najmanje jednom kvartalno vrši klasifikaciju stavki bilansne aktive i vanbilansnih stavki po osnovu kojih je izložena kreditnom riziku i obračunava rezervacije za procijenjene gubitke.

U skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br.22/12, 55/12 i 57/13), krediti i druga aktiva izložena riziku klasifikuju se u sljedeće kategorije:

- kategorija A (dobra aktiva) – u koju se klasifikuju stavke za koje se procjenjuje da će u skladu sa ugovorom biti u cjelosti naplaćene
- kategorija B (aktiva sa posebnom napomenom) – sa podgrupama B1 i B2, u koje se klasifikuju stavke za koje postoji niska vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, ali koje zahtijevaju posebnu pažnju, jer bi potencijalni rizik ukoliko ne bi bio adekvatno praćen, mogao da dovede do slabijih perspektiva u pogledu naplate

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja (nastavak)

- kategorija C (substandardna aktiva) – sa podgrupama C1 i C2 za koje postoji visoka vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, zbog jasno utvrđenih slabosti koje ugrožavaju naplatu
- kategorija D (sumnjiva aktiva) – u koju se klasifikuju stavke za koje je naplata u cjelosti, imajući u vidu kreditnu sposobnost zajmoprimca, vrijednost i mogućnost realizacije sredstava obezbjeđenja, malo vjerovatna
- kategorija E (gubitak) – u koju se klasifikuju stavke koje će biti u potpunosti nenaplative, ili će biti naplative u neznatnom iznosu.

Na osnovu urađene klasifikacije za stavke bilansne aktive i vanbilansne stavke, na mjesečnom nivou, Banka obračunava rezervacije za potencijalne gubitke, primjenom procenata iz sljedeće tabele:

Kategorija rizika	% rezervisanja	Dani kašnjenja
A	-	<30
B1	2	31-60
B2	7	61-90
C1	20	91-150
C2	40	151-270
D	70	271-365
E	100	>365

Banka je dužna da utvrđuje razliku između iznosa rezervacija za potencijalne gubitke, obračunatog u skladu sa gore navedenom tabelom i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke, izračunatog u skladu sa odredbama Odluke kojima se propisuje način vrednovanja stavki aktive primjenom Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Pozitivna razlika između obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravki vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke, predstavlja potrebne rezerve za procijenjene gubitke.

Banka je dužna da pri usvajanju godišnjeg računa, iz ostvarene dobiti u tekućoj godini ili neraspoređene dobiti iz prethodnih godina, prenese na račun rezervi za procijenjene gubitke po regulatornom zahtjevu iznos koji odgovara potrebnoj rezervi za procijenjene gubitke.

3.8. Investicione hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

Investicione hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju obuhvataju hartije od vrijednosti koje nije moguće klasifikovati kao finansijska sredstva kojima se trguje, ni kao finansijska sredstva koja se drže do dospeljeka i sastoje se od ulaganja u kapital drugih pravnih lica i ulaganja u petogodišnje obveznice koje je emitovalo Ministarstvo finansija Crne Gore.

Ulaganja u kapital pravnih lica koja nemaju kotiranu tržišnu cijenu na aktivnom tržištu i za koje su ostali metodi razumnog procjenjivanja neodgovarajući, izuzeta su od vrednovanja po tržišnoj vrijednosti i iskazuju se po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti.

Ulaganja u Plantaže AD, Podgorica, Lovćen AD, Podgorica i CG broker-diler AD, Podgorica se iskazuju po tržišnoj (fer) vrijednosti.

Nakon inicijalnog priznavanja, nerealizovani dobiti i gubici koji proizilaze iz promjena fer vrijednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju priznaju se direktno u okviru kapitala (revalorizacionih rezervi), sve dok se finansijsko sredstvo ne proda ili ne obezvrijedi kada se kumulativni dobitak/gubitak prethodno priznat u okviru kapitala priznaje u bilansu uspjeha.

Dividende po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju priznaju se u bilansu uspjeha onda kada subjekat stekne pravo na uplatu.

Nakon inicijalnog priznavanja, dužničke hartije raspoložive za prodaju evidentiraju se po fer vrijednosti. Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru nerealizovanih dobitaka i gubitaka u okviru kapitala, dok se hartija od vrijednosti ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta hartija od vrijednosti nije obezvrijeđena. Kada se hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju otuđe ili kada im se umanjí vrijednost, kumulirane korekcije fer vrijednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u bilansu uspjeha.

Prihodi od kamata na dužničke hartije od vrijednosti se obračunavaju i pripisuju mjesečno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembar 2014. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Investicione hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja

Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja odnose se na državne zapise sa rokom dospelja od 182 dana, koje je emitovalo Ministarstvo finansija Crne Gore. Na mjesečnom nivou se priznaju prihodi od odobrenog (ugovorenog) diskonta. Dio zapisa je finansiran iz sredstava obavezne rezerve koja Banka drži kod Centralne Banke Crne Gore. U skladu sa članom 17a Odluke o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne Banke Crne Gore („Sl. list CG“ 35/11, 22/12, 61/12 i 57/13), Banka može dio obavezne rezerve držati u obliku državnih zapisa i to: 30% u obliku zapisa ročnosti do 182 dana i 13% u obliku zapisa ročnosti do 91. dana.

3.10. Poslovni prostori, ostala fiksna aktiva i nematerijalna ulaganja

Poslovni prostori, ostala fiksna aktiva i nematerijalna ulaganja iskazani su na dan 31. decembra 2014. godine po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Amortizacija se ravnomjerno obračunava na nabavnu vrijednost poslovnih prostora, ostale fiksne aktive i nematerijalnih ulaganja primjenom sljedećih godišnjih stopa, s ciljem da se u potpunosti otpiše u toku njihovog korisnog vijeka trajanja:

	<u>Stopa u %</u>
Nekretnine	3.3
Kompjuterska oprema	25.0
Bankomati	16.67
Namještaj i druga oprema	15.0
Klimatizacioni sistem	10.0
Vozila	15.0
Nematerijalna ulaganja	20.0-30.0

Obračun amortizacije počinje kada se sredstva stave u upotrebu. U odnosu na prethodnu godinu nije bilo promjena amortizacionih stopa.

U skladu sa Članom 13 stav 6 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list CG“ br. 80/04, 40/08, 86/09 i 14/12) vrijednost građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, odnosno opreme i aplikativnih softvera primjenom degresivnog metoda za cijeli period, bez obzira na datum aktivacije. Građevinski objekti pripadaju grupi I na koju se primjenjuje stopa od 5%, dok su ostala sredstva, oprema i aplikativni softveri, raspoređeni u grupe od II do V, na koje se primjenjuju stope od 15% do 30%.

3.11. Ispravka vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrijednosti po kojima je prikazana nematerijalna i materijalna imovina Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvrijeđeno, nadoknativ iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrijeđenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrijednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrijednosti.

Gubitak po osnovu obezvrijeđenja vrijednosti imovine priznaje se kao rashod tekućeg perioda i iskazuje se u okviru ostalih poslovnih rashoda. Ako naknadno dođe do situacije da gubitak zbog obezvrijeđenja priznat u ranijim godinama ne postoji ili se smanjio, vrijednost sredstva se povećava do revidirane procjene o njegovoj naknadioj vrijednosti, ali tako da povećana vrijednost po kojoj se sredstvo vodi ne bude veća od vrijednosti po kojoj bi se sredstvo vodilo da nije bio u prethodnim godinama priznat utvrđeni gubitak zbog obezvrijeđivanja sredstava.

3.12. Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Banka ima važeću zakonsku ili izvedenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja, kada postoji velika vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv sredstava i kada je iznos obaveza pouzdano procijenjen.

3.13. Naknade zaposlenima

Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Banka je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Banka je, takođe, obavezna da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se evidentiraju na teret rashoda perioda na koji se odnose.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Naknade zaposlenima (nastavak)

Obaveze po osnovu otpremnina ili drugih dugoročnih naknada zaposlenima

U skladu sa Kolektivnim ugovorom, Banka je u obavezi da prilikom odlaska u penziju zaposlenom isplati otpremninu u visini 6 prosječnih neto zarada zaposlenih u Banci koja važi u mjesecu u kojem se vrši isplata. Istovremeno, zaposlenom se povodom 10, 20 i 30 godina rada u Banci isplaćuje jubilarne nagrade i to:

- za 10 godina rada - jedna najniža cijena rada u Banci,
- za 20 godina rada - dvije najniže cijene rada u Banci,
- za 30 godina rada - tri najniže cijene rada u Banci.

U finansijskim izvještajima Banke na dan 31. decembra 2014. godine izvršeno je rezervisanje na osnovu procjene iznosa rezervisanja od strane aktuaara iz obračuna za 2013. godinu, koji je pripremljen po osnovu procijenjene sadašnje vrijednosti sredstava za otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade zaposlenima nakon ispunjenih uslova, korišćenjem metode kreditiranja projektovane jedinice. Aktuarski obračun i izvještaj se priprema svake treće godine, izuzev u slučaju značajnih promjena u aktuarskim pretpostavkama. Rukovodstvo Banke smatra da neangažovanje aktuaara u 2014. godini, nema materijalno značajnih efekata na finansijske izvještaje u celini s obzirom da nije bilo fluktuacija zaposlenih i drugih promjena, koje bi materijalno uticale na iznos rezervisanja za naknade zaposlenih.

3.14. Finansijske obaveze - Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za nastale troškove transakcije. Obaveze za kredite se naknadno iskazuju po amortizovanoj cijeni. Sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenoj za troškove transakcije) i vrijednosti otplata, priznaju se u bilansu uspjeha u periodu korišćenja kredita primjenom metode efektivne kamatne stope.

3.15. Pravična (fer) vrijednost

Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja predviđaju objelodanjivanje pravične (fer) vrijednosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza u napomenama uz finansijske izvještaje. Za navedene potrebe, pravična (fer) vrijednost je definisana kao iznos za koji se neko sredstvo može razmijeniti, ili obaveza izmiriti, u transakciji između dobro obaviještenih i voljnih strana, međusobno suočenih. Obaveza Banke je da objelodani sve informacije u vezi sa poštenom (fer) vrijednošću sredstava, potraživanja i obaveza za koje postoje raspoložive tržišne informacije i za koje se identifikuje materijalno značajna razlika između knjigovodstvenih vrijednosti i pravične (fer) vrijednosti.

U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost kod kupovine i prodaje finansijskih sredstava i obaveza, kao i ostalih finansijskih instrumenata, i zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu (fer) vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u uslovima nepostojanja aktivnog tržišta, kako to zahtijevaju MRS i MSFI. Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi objelodanjeni u finansijskim izvještajima odražavaju realnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka. Za iznos identifikovanih procijenjenih rizika da knjigovodstvena vrijednost neće biti realizovana, vrši se ispravka vrijednosti na osnovu odluke rukovodstva Banke.

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA

4.1. Uvod

Banka je u svome poslovanju izložena različitim rizicima od kojih su najznačajniji:

- kreditni rizik;
- tržišni rizik;
- rizik likvidnosti;
- operativni rizik.

Procedure za upravljanje rizicima su dizajnirane da identifikuju i analiziraju rizike, da definišu odgovarajuće limite i kontrole za upravljanje rizicima, kao i da prate izloženost Banke pojedinim rizicima. Procedure za upravljanje rizicima su predmet redovne kontrole u cilju adekvatnog odgovora na nastale promjene na tržištu, proizvodima i uslugama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.1. Uvod (nastavak)

Sektor za upravljanje rizicima je odgovoran za praćenje izloženosti Banke pojedinim rizicima o čemu se mjesečno izvještava Odbor direktora. Pored toga, praćenje izloženosti Banke pojedinim rizicima je u nadležnosti Komiteta za upravljanje kreditnim rizikom, Komiteta za operativne rizike i Komiteta za upravljanje aktivom i pasivom.

4.2. Kreditni rizik

Banka je izložena kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Banci izmire u potpunosti i na vrijeme. Banka vrši rezervisanja za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, a koji se odnose na gubitke nastale na dan izvještaja o finansijskom položaju. Značajne promjene u privredi, odnosno stanju pojedinih privrednih grana koje čine osnov kreditnog portfolija Banke, mogle bi dovesti do gubitaka koji se razlikuju od gubitaka po osnovu kojih je izvršeno rezervisanje na dan izvještaja o finansijskom položaju. Stoga rukovodstvo Banke oprezno upravlja izloženošću kreditnom riziku.

4.2.1. Upravljanje kreditnim rizikom

Izloženost kreditnom riziku ispoljava se kao rizik finansijskog gubitka koji nastaje kao posljedica nemogućnosti dužnika da ispunji sve ugovorene obaveze prema Banci. Banka upravlja preuzetim kreditnim rizikom tako što određuje limite u odnosu na velike kredite, pojedinačne korisnike kredita i povezana lica. Pomenuti rizici se kontinuirano prate i predmet su stalne kontrole.

U skladu sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore, granska koncentracija kredita je predmet kontinuiranog praćenja.

Upravljanje izloženošću kreditnom riziku vrši se redovnom analizom sposobnosti korisnika kredita i potencijalnih korisnika kredita da otplaćuju obaveze po osnovu kamate i glavnice.

Preuzete i potencijalne obaveze po osnovu kredita

Primarna svrha ovih instrumenta je da se obezbijedi da sredstva budu dostupna klijentu u skladu sa zahtjevima. Garancije i aktivirani akreditivi predstavljaju neopozive garancije Banke da će izvršiti plaćanje u slučaju da klijent ne može da ispunji svoje obaveze prema trećim stranama, i stoga nose isti kreditni rizik kao i krediti. Dokumentarni i komercijalni akreditivi – koji predstavljaju pismenu izjavu o obavezama Banke preuzetoj u ime klijenta, a kojom se trećem licu daje ovlaštenje da kod Banke vuče mjenice do iznosa dogovorenog posebnim uslovima – su obezbijeđeni osnovnom isporukom robe na koju se odnose, te stoga, nose manji rizik nego direktna pozajmica.

4.2.2. Rezervisanja za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti u skladu sa MRS 39

Na dan izvještaja o finansijskom položaju Banka procjenjuje da li postoji bilo kakav objektivni dokaz da je došlo do umanjenja vrijednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava, u skladu sa zahtjevima MRS 39.

Ukoliko Banka procijeni da se desio događaj koji negativno utiče na očekivane novčane tokove, izloženost se reklasifikuje iz zdravih u loše kredite/izloženosti. Banka je dužna da najmanje tromjesečno procjenjuje kvalitet aktive, utvrđuje da li postoji objektivni dokaz o obezvrjeđenju stavki bilansne aktive, odnosno vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki.

Smatra se da postoji objektivni dokaz o obezvrjeđenju ako:

- finansijsko stanje dužnika ukazuje na znatne probleme u njegovom poslovanju;
- postoje podaci o neizmirenju obaveza, o učestalom kašnjenju u otplati glavnice i/ili kamate, ili o neispunjavanju drugih ugovornih obaveza, preko 90 dana, bez izgleda za skoriju naplatu (za javna preduzeća, regionalne i lokalne samouprave dani kašnjenja mogu biti i do 180 dana); ili
- postane izvjesno da će nad dužnikom biti pokrenut stečajni postupak, postupak reorganizacije ili drugi slični postupak.

Ukoliko postoje objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti izloženosti vrši se testiranje, i u slučaju potrebe, računovodstveno priznavanje ispravke vrijednosti bilansne aktive odnosno vjerovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama. Cilj je da se finansijska sredstva u bilansima banke prikažu po fer vrijednosti i da se prikaže očekivani gubitak zbog djelimičnog ili potpunog nedostatka naplate potraživanja. Obezvrjeđenje ili gubitak po lošoj izloženosti postoji odmah kada se ustanovi da nije moguće naplatiti cjelokupno potraživanje.

Određena izloženost može biti obezvrjeđena, odnosno imati procjenu vjerovatnog gubitka, iako kredit nije u kašnjenju preko 90 dana, odnosno nije u default-u ako Banka procijeni da postoji mogućnost da klijent u nekom narednom periodu postane default-an, odnosno koji zahtijeva specifično praćenje zbog pogoršanja, potvrđenog ili očekivanog na kratak rok, kreditne sposobnosti. U tim slučajevima primjenjuje se procenat rezervacija u iznosu od 12.5% od ukupne izloženosti klijenta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.3. Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

	2014.	U hiljadama EUR 2013.
Bilansne stavke		
Kredit i potraživanja od banaka	6,703	9,296
Kredit i potraživanja od klijenata	270,528	265,214
Kamatna i druga potraživanja	4,179	661
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	22,449	5,237
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelosti	8,373	5,541
	<u>312,232</u>	<u>285,949</u>
Vanbilansne stavke		
Finansijske garancije	29,021	23,076
Činidbene garancije	8,622	9,442
Nepokriveni akreditivi	2,435	2,637
Nepovučene kreditne linije	14,642	21,216
	<u>54,720</u>	<u>56,371</u>
Ukupna izloženost kreditnom riziku	<u><u>366,952</u></u>	<u><u>342,320</u></u>

Izloženost kreditnom riziku se djelimično kontroliše pribavljanjem instrumenata obezbjeđenja i garancija pravnih i fizičkih lica. Pored toga, sva fizička lica su u obavezi da svoju mjesečnu zaradu primaju preko tekućeg računa kod Banke, u cilju smanjenja kreditnog rizika.

Tipovi instrumenata obezbjeđenja su:

- depoziti;
- pravo zaloge na industrijskim mašinama, hartijama od vrijednosti, zalihama i vozilima;
- hipoteke na nepokretnostima i fiducijarni prenos vlasništva;
- mjenice;
- ovlašćenja;
- administrativne zabrane;
- žiranti i
- polise osiguranja.

4.2.4. Krediti i plasmani

Kredit i plasmani su prikazani u narednim tabelama:

	U hiljadama EUR					
	Neobezvri- jedeni nedospjeli	Neobezvri- jedeni dospjeli	Poje- dinačno procije- njeni	Ukupno, bruto	Ukupna ispravka vrijednosti	Ukupno, neto
31. decembar 2014. godine						
Stambeni krediti	33,944	33	669	34,646	(259)	34,387
Potrošački krediti	73,961	101	1,860	75,922	(1,585)	74,337
Kreditne kartice	3,124	486	335	3,945	(237)	3,708
Namjenski krediti	27,713	51	2,012	29,776	(1,182)	28,594
Ostali krediti fizičkim licima, pokriveni hipotekom	706	2	36	744	(27)	717
Kredit malim preduzećima	17,898	503	5,595	23,996	(2,632)	21,364
Kredit srednjim i velikim preduzećima	82,241	1,367	18,718	102,326	(7,601)	94,725
Kredit Vladi i opštinama	11,857	-	1,223	13,080	(384)	12,696
	<u>251,444</u>	<u>2,543</u>	<u>30,448</u>	<u>284,435</u>	<u>(13,907)</u>	<u>270,528</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Krediti i plasmani (nastavak)

	U hiljadama EUR					
	Neobezvri- jeđeni nedospjeli	Neobezvri- jeđeni dospjeli	Poje- dinačno procije- njeni	Ukupno, bruto	Ukupna ispravka vrijednosti	Ukupno, neto
31. decembar						
2013. godine						
Stambeni krediti	28,753	52	406	29,211	(226)	28,985
Potrošački krediti	66,120	112	2,139	68,371	(1,876)	66,495
Kreditne kartice	1,044	1,942	291	3,277	(232)	3,045
Namjenski krediti	31,091	71	1,423	32,585	(1,175)	31,410
Ostali krediti fizičkim licima, pokriveni hipotekom	648	3	12	663	(12)	651
Kreditni malim preduzećima	17,779	452	3,149	21,380	(1,639)	19,741
Kreditni srednjim i velikim preduzećima	85,349	2,817	16,704	104,870	(5,899)	98,971
Kreditni Vladi i opštinama	15,828	88	-	15,916	-	15,916
	<u>241,612</u>	<u>5,537</u>	<u>24,124</u>	<u>276,273</u>	<u>(11,059)</u>	<u>265,214</u>

Kreditni i avansi koji nisu ni dospjeli niti obezvrijeđeni u 2014. i 2013. godini su svi svrstani u dobru aktivu.

a) Dospjeli neobezvrijeđeni krediti i plasmani

	U hiljadama EUR							
	Do 30 dana kašnjenje	Od 31 do 60 dana kašnjenje	Od 61 do 90 dana kašnjenje	Od 91 do 180 dana kašnjenje	Od 181 do 365 dana kašnjenje	Od 1 do 5 godina kašnjenje	Preko 5 godina kašnjenje	Ukupno
31. decembar								
2014. godine								
Stambeni krediti	6	9	19	-	-	-	-	34
Potrošački krediti	45	33	23	-	-	-	-	101
Kreditne kartice	435	43	8	-	-	-	-	486
Namjenski krediti	18	18	16	-	-	-	-	52
Ostali krediti fizičkim licima, pokriveni hipotekom	1	-	1	-	-	-	-	2
Kreditni mikro i malim preduzećima	193	205	104	-	-	-	-	502
Kreditni srednjim i velikim preduzećima	810	418	138	-	-	-	-	1,366
	<u>1,508</u>	<u>726</u>	<u>309</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2,543</u>

	U hiljadama EUR							
	Do 30 dana kašnjenje	Od 31 do 60 dana kašnjenje	Od 61 do 90 dana kašnjenje	Od 91 do 180 dana kašnjenje	Od 181 do 365 dana kašnjenje	Od 1 do 5 godina kašnjenje	Preko 5 godina kašnjenje	Ukupno
31. decembar								
2013. godine								
Stambeni krediti	6	8	15	8	15	-	-	52
Potrošački krediti	53	36	22	-	-	-	-	111
Kreditne kartice	1,839	71	-	31	-	-	-	1,941
Namjenski krediti	23	21	13	9	5	-	-	71
Ostali krediti fizičkim licima, pokriveni hipotekom	1	-	-	2	-	-	-	3
Kreditni mikro i malim preduzećima	201	106	144	2	-	-	-	453
Kreditni srednjim i velikim preduzećima	1,687	663	99	-	369	-	-	2,818
Kreditni Vladi i opštinama	-	-	-	88	-	-	-	88
	<u>3,810</u>	<u>905</u>	<u>293</u>	<u>140</u>	<u>389</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>5,537</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Krediti i plasmani (nastavak)

b) Fer vrijednost sredstava obezbjeđenja

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Do visine plasmana koji su obezbijeđeni tim sredstvima		
Depoziti	3,062	3,644
Zaloga	7,326	8,384
Hipoteke	159,493	148,237
Garancije	1,396	19,908
Ukupno	171,277	180,173
Neobezvrijeđeni prikazani do visine plasmana koji su obezbijeđeni tim sredstvima		
Depoziti	3,049	3,637
Zaloga	7,094	6,348
Hipoteke	135,725	133,414
Garancije	1,396	19,908
Ukupno	147,264	163,307
Individualno obezvrijeđeni prikazani do visine plasmana koji su obezbijeđeni tim sredstvima		
Depoziti	13	7
Zaloga	232	2,036
Hipoteke	23,768	14,823
Ukupno	24,013	16,866

Banka kao predmet hipoteke uzima nepokretnosti čija vrijednost, po procjeni ovlašćenih procjenitelja, uobičajeno treba biti veća minimum 25% za izloženosti odobrene stanovništvu, odnosno 50% za izloženosti odobrene privredi, od iznosa plasmana, osim ako pojedinim odlukama nije definisano drugačije. Nekretnine koje se uzimaju kao kolateral su stambeni prostori, porodične stambene zgrade, poslovni objekti, poslovni prostori i zemljište zavisno od lokacije i njegove buduće namjene.

c) Restruktuirani krediti i plasmani

Banka je zajmoprimcu restruktuirala kredit ako je, zbog pogoršanja dužnikove kreditne sposobnosti:

- a. produžila rok otplate za glavnice ili kamatu,
- b. smanjila kamatnu stopu na odobreni kredit,
- c. smanjila iznos duga, glavnice ili kamate ili
- d. napravila druge slične pogodnosti koje olakšavaju finansijsku poziciju zajmoprimca.

Prilikom restrukturiranja kredita Banka vrši finansijsku analizu zajmoprimca i procjenjuje mogućnosti zajmoprimca, nakon restrukturiranja kredita, da ostvari novčane tokove koji će biti dovoljni za otplatu glavnice i kamate kredita.

Banka je restruktuirala u toku 2014. godine kredite u iznosu od EUR 27,878 hiljada (2013: EUR 27,494 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Krediti i plasmani (nastavak)

d) Geografska koncentracija

Geografska koncentracija izloženosti Banke kreditnom riziku, bez umanjenja za ispravku vrijednosti, je prikazana u sljedećoj tabeli:

	U hiljadama EUR				
	Crna Gora	Evropska Unija	SAD i Kanada	Ostalo	Ukupno
Kreditni i potraživanja od banaka	-	4,061	2,615	27	6,703
Kreditni i potraživanja od klijenata	284,387	43	-	5	284,435
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	22,434	-	-	15	22,449
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljeća	8,373	-	-	-	8,373
31. decembar 2014. godine	315,194	4,104	2,615	47	321,960
31. decembar 2013. godine	287,013	6,770	2,435	129	296,347

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Krediti i plasmani (nastavak)

e) Industrijska koncentracija

Koncentracija po djelatnostima izloženosti Banke kreditnom riziku, bez umanjena za ispravku vrijednosti je prikazana u sljedećoj tabeli:

	Finansije	Transport, saobraćaj i tele- komunikacije	Usluge, turizam i ugostiteljstvo	Trgovina	Građe- vinarstvo	Ruda- rstvo	Admini- stracija	Trgovina nekretnin ama	Poljopri- vreda, lov i ribolov	Proizv- odnja	Ostalo	Fizička lica	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka	6,703	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,703
Kredit i potraživanja od klijenata	5	4,684	3,540	73,075	15,411	5,655	13,971	1,292	7,330	10,580	4,197	144,695	284,435
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	20,142	-	-	-	-	-	-	-	-	2,300	7	-	22,449
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijea	8,373	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,373
31. decembar 2014. godine	<u>35,223</u>	<u>4,684</u>	<u>3,540</u>	<u>73,075</u>	<u>15,411</u>	<u>5,655</u>	<u>13,971</u>	<u>1,292</u>	<u>7,330</u>	<u>12,880</u>	<u>4,204</u>	<u>144,695</u>	<u>321,960</u>
31. decembar 2013. godine	<u>17,587</u>	<u>6,945</u>	<u>3,181</u>	<u>72,345</u>	<u>15,111</u>	<u>6,023</u>	<u>16,829</u>	<u>27</u>	<u>9,121</u>	<u>11,462</u>	<u>3,993</u>	<u>133,723</u>	<u>296,347</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.5. Vanbilansna evidencija

Ročnost vanbilansnih stavki po kojima je Banka izložena kreditnom riziku je sljedeća:

	U hiljadama EUR			
	Nepovučene kreditne linije	Garancije	Nepokriveni akreditivi	Ukupno
31. decembar 2014. godine				
Do 1 godine	9,094	24,947	1,350	35,391
Od 1 do 5 godina	5,518	11,274	270	17,062
Preko 5 godina	30	1,422	815	2,267
	<u>14,642</u>	<u>37,643</u>	<u>2,435</u>	<u>54,720</u>

	U hiljadama EUR			
	Nepovučene kreditne linije	Garancije	Nepokriveni akreditivi	Ukupno
31. decembar 2013. godine				
Do 1 godine	3,695	9,011	1,156	13,862
Od 1 do 5 godina	17,522	23,507	1,481	42,510
	<u>21,217</u>	<u>32,518</u>	<u>2,637</u>	<u>56,372</u>

4.3. Tržišni rizik

Banka je izložena tržišnim rizicima. Tržišni rizici se javljaju u slučaju otvorenih pozicija, a zbog promjene kamatnih stopa, promjene kursa valute i promjene cijena hartija od vrijednosti koji se mijenjaju u skladu sa tržišnim fluktuacijama. Limiti za izloženost tržišnim rizicima su interno propisani i usklađeni sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore.

4.3.1. Devizni rizik

Finansijska pozicija i novčani tokovi Banke su izloženi efektima promjena kursa valuta. Izloženost deviznom riziku se redovno prati putem usklađivanja sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore.

Izloženost riziku od promjena kursa valuta na dan 31. decembra 2014. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	USD	GBP	CHF	Ostalo	Ukupno
Devizna sredstva	2,598	105	305	301	3,309
Obaveze u devizama	<u>3,176</u>	<u>89</u>	<u>219</u>	<u>269</u>	<u>3,753</u>
Neto otvorena pozicija:					
- 31. decembra 2014. godine	(578)	16	86	32	(444)
- 31. decembra 2013. godine	<u>23</u>	<u>17</u>	<u>40</u>	<u>2</u>	<u>82</u>
% osnovnog kapitala:					
- 31. decembra 2014. godine	-1.64%	0.05%	0.24%	0.09%	
- 31. decembra 2013. godine	<u>0.07%</u>	<u>0.06%</u>	<u>0.13%</u>	<u>0.01%</u>	

Agregatna otvorena pozicija:

- 31. decembra 2014. godine	(444)
- 31. decembra 2013. godine	82

% osnovnog kapitala:

- 31. decembra 2014. godine	-1.26%
- 31. decembra 2013. godine	0.27%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.3. Tržišni rizik (nastavak)

4.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa

Rizik od promjene kamatnih stopa novčanih tokova predstavlja rizik da će budući novčani tokovi finansijskog instrumenta biti podložni oscilacijama usljed promjenljivih kamatnih stopa na tržištu. Kamatni rizik fer vrijednosti predstavlja rizik da će vrijednost finansijskog instrumenta biti podložna oscilacijama usljed promjenljivih kamatnih stopa na tržištu. Banka je izložena efektima promjene važećih kamatnih stopa na tržištu i to po osnovu rizika od promjene kamatnih stopa na novčane tokove. Kao posljedica takvih promjena može doći do povećanja kamatnih marži, međutim, one mogu umanjiti dobit ili dovesti do gubitka u slučaju neočekivanih kretanja. Kamatne stope se zasnivaju na tržišnim stopama tako da Banka redovno vrši ponovno određivanje cijena.

Naredna tabela prikazuje kamatonosna i nekamatonosna sredstva i obaveze Banke na dan 31. decembra 2014. godine:

	U hiljadama EUR		
	Kamatonosno	Nekamatonosno	Ukupno
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	2,000	53,058	55,058
Kredit i potraživanja od banaka	2,533	4,170	6,703
Kredit i potraživanja od klijenata	274,707	-	274,707
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	19,972	2,477	22,449
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljeća	8,373	-	8,373
Ukupna sredstva	307,585	59,705	367,290
OBAVEZE			
Depoziti klijenata	272,534	25,078	297,612
Pozajmljena sredstva od banaka	32,897	-	32,897
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	90	-	90
Ukupno obaveze	305,521	25,078	330,599
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:			
- 31. decembar 2014. godine	2,064	34,627	36,691
- 31. decembar 2013. godine	(7,187)	36,097	28,910

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.3. Tržišni rizik (nastavak)

4.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa (nastavak)

Kreditni pravim licima su odobravani po sljedećim kamatnim stopama:

- Kratkoročni krediti sa fiksnom kamatnom stopom: 8.36% - 13% p.a;
- Dugoročni krediti sa fiksnom kamatnom stopom: 9.61% - 13.% p.a;
- Kratkoročni krediti sa varijabilnom kamatnom stopom: 7.39% - 8.89% + 3 M EURIBOR p.a;
- Dugoročni krediti sa varijabilnom kamatnom stopom: 8.64% - 12% + 3 M EURIBOR p.a.

Aktivne kamatne stope koje su primjenjivane na odobrene kredite fizičkim licima u toku 2014. godine su sljedeće:

Vrsta kredita	Kamatna stopa
Adaptacija (refinansiranje)	9.55% p.a;
Adaptacija (refinansiranje)	EURIBOR3M + 8.25% - 10.25% p.a;
Gotovinski krediti	6% - 13.5% p.a;
Gotovinski krediti	EURIBOR6M + 7.02% - 7.02% p.a;
Stambeni krediti	5.99% - 8.49% p.a;
Stambeni krediti	EURIBOR6M + 5.99% - 6.99% p.a;
Potrošački i krediti	11% - 13% p.a;
Motorna vozila	10.5% p.a.

Pasivne kamatne stope koje su primjenjivane na primljene depozite pravnih lica toku 2014. godine su sljedeće:

Vrsta depozita	Kamatna stopa
Depoziti po viđenju	Od 0.10% p.a. do 1% p.a.
Kratkoročni depoziti	po pojedinačnim ugovorima
Dugoročni depoziti	po pojedinačnim ugovorima

Pasivne kamatne stope koje su primjenjivane na primljene depozite fizičkih lica u toku 2014. godine su sljedeće:

Vrsta depozita	Kamatna stopa
Depoziti po viđenju	0.10% p.a.
Štednja po viđenju:	
- EUR	0.20% - 0.50% p.a.
- ostale valute	bez kamate
Oročeni depoziti u EUR:	
- mjesec dana	0.50% p.a.
- tri mjeseca	1.90% - 2.50% p.a.
- šest mjeseci	2.20% - 3.20% p.a.
- 12 mjeseci	2.90% - 4.00% p.a.
- 24 mjeseca	3.0% - 4.10% p.a.
- 36 mjeseci	3.10% - 4.20% p.a.
Oročeni depoziti u stranim valutama (USD):	
- tri mjeseca	0.30% p.a.
- šest mjeseci	0.60% p.a.
- 12 mjeseci	0.75% p.a.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.3. Tržišni rizik (nastavak)

4.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa (nastavak)

Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2014. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR						
Osjetljiva aktiva	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
Kamatonosni depoziti u ostalim institucijama	4,533	-	-	-	-	4,533
Kamatonosne hartije od vrijednosti	5,198	5,132	679	3,061	14,275	28,345
Kreditni i potraživanja od klijenata	148,392	24,222	19,617	26,650	68,554	287,435
Ukupno	158,123	29,354	20,296	29,711	82,829	320,313
% od ukupne kamatonosne aktive	49.37%	9.16%	6.34%	9.28%	25.86%	100%
Osjetljiva pasiva						
Kamatonosni depoziti	125,637	15,334	48,172	66,298	17,093	272,534
Kamatonosne pozajmice	2	10,147	9,292	12	13,565	33,018
Ukupno	125,639	25,481	57,464	66,310	30,658	305,552
% od ukupne kamatonosnih obaveza	41.12%	8.34%	18.81%	21.70%	10.03%	100%
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:						
- 31. decembra 2014. godine	32,484	3,873	(37,168)	(36,599)	52,171	14,761
- 31. decembra 2013. godine	31,342	2,854	(33,991)	(30,947)	34,123	3,381
Kumulativni GAP:						
- 31. decembra 2014. godine	32,484	36,357	(811)	(37,410)	14,761	
- 31. decembra 2013. godine	31,342	34,196	205	(30,742)	3,381	

4.4. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće moći obezbijediti dovoljno novčanih sredstava za izmirenje obaveza u trenutku njihove dospelosti, ili rizik da će Banka za izmirivanje dospjelih obaveza morati obezbjeđivati novčana sredstva po razumnoj cijeni i blagovremeno.

4.4.1. Upravljanje rizikom likvidnosti

Usklađenost i kontrolisana neusklađenost dospjeća i kamatnih stopa po osnovu sredstava i obaveza su od velikog značaja za rukovodstvo Banke. Nije uobičajeno da Banka ima kompletno usklađenu poziciju, budući da poslovne transakcije često imaju neodređen rok dospjeća i da su različitih vrsta. Neusklađena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali i povećava rizik od gubitka. Dospjeća sredstava i obaveza i sposobnost Banke da po prihvatljivim troškovima obezbijedi izvore sredstava po dospelju obaveza, važan su činilac u procjeni likvidnosti Banke i njene izloženosti promjenama kamatnih stopa i kurseva.

Potrebe za likvidnošću za pokrivanje garancija odnosno aktiviranih akreditiva su znatno manje od iznosa preuzetih obaveza, budući da Banka ne očekuje da treća strana povuče ugovorena sredstva. Ukupni neizmireni iznos ugovorne obaveze kojom se odobrava kredit sa produženim rokom dospjeća ne mora nužno dovesti do budućih zahtijeva za likvidnim sredstvima, s obzirom da će mnoge od ovih obaveza isteći ili biti okončane bez finansiranja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

4.4.1. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Banka je izložena dnevnim zahtjevima za povlačenje sredstava od strane komitenata, koji utiču na raspoloživa novčana sredstava sa tekućih računa i depozita. Banka nema potrebu da održava nivo novčanih sredstava da bi izašla u susret svim potencijalnim zahtjevima, procjenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospjelih sredstava može sa sigurnošću predvidjeti.

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza po očekivanom roku dospjeća sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

U hiljadama EUR

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Finansijska aktiva							
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	55,058	-	-	-	-	-	55,058
Kreditni i potraživanja od banaka	6,703	-	-	-	-	-	6,703
Kreditni i potraživanja od klijenata	18,666	13,997	28,917	52,573	113,071	60,211	287,435
HOV raspoložive za prodaju	-	2,786	-	3,517	16,146	-	22,449
HOV koje se drže do dospjeća	5,200	2,500	680	-	-	-	8,380
Ostala finansijska aktiva	1,349	2,020	-	-	-	-	3,369
Ukupno	86,976	21,303	29,597	56,090	129,217	60,211	383,394
Finansijske obaveze							
Depoziti klijenata	51,359	31,198	55,312	80,325	79,136	282	297,612
Pozajmljena sredstva od banaka i ostalih klijenata	(29)	3,575	720	5,012	16,164	7,545	32,987
Ostale finansijske obaveze	3,051	-	-	-	12	-	3,063
Ukupno	54,381	34,773	56,032	85,337	95,312	7,827	333,662
Ročna neusklađenost							
- 31. decembra 2014. godine	32,595	(13,470)	(26,435)	(29,247)	33,905	52,384	49,732
- 31. decembra 2013. godine	31,867	3,074	(19,175)	(35,674)	5,994	53,325	39,411
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2014. godine	32,595	19,567	(6,868)	(36,115)	(2,210)	49,732	
- 31. decembra 2013. godine	31,867	34,941	15,766	(9,908)	(13,914)	39,411	
% od ukupnog izvora sredstva							
- 31. decembra 2014. godine	9.90%	5.86%	-2.06%	-10.82%	-0.66%	15.04%	
- 31. decembra 2013. godine	10.38%	11.39%	5.14%	-6.49%	-4.50%	12.84%	

Struktura sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2014. godine ukazuje na postojanje ročne neusklađenosti preostalog perioda dospjeća sredstava i obaveza po pojedinim gapovima, koje je u visini odstupanja u okviru interno propisanih limita. Likvidnost Banke kao njena sposobnost da u roku izvršava dospjele obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti tokova priliva i odliva sredstava. Na dan 31. decembra 2014. godine, depoziti po viđenju u gore navedenoj tabeli su prikazani na osnovu očekivanih dospjeća korišćenjem modela Societe Generale Grupe baziranom na istorijskim podacima Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

4.4.2. Ročnost finansijskih obaveza prema preostalom roku dospijeća (nediskontovani tokovi gotovine)

	U hiljadama EUR						
	Po viđenju	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2014. godine							
OBAVEZE							
Obaveze prema bankama i ostalim klijentima	-	-	3,571	5,715	16,098	7,603	32,987
Obaveze prema klijentima	23,729	26,034	31,198	135,637	79,137	282	296,017
Ostale obaveze	3,051	-	-	-	12	-	3,063
	<u>26,780</u>	<u>26,034</u>	<u>34,769</u>	<u>141,352</u>	<u>95,247</u>	<u>7,885</u>	<u>332,067</u>

	U hiljadama EUR						
	Po viđenju	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2013. godine							
OBAVEZE							
Obaveze prema bankama	-	-	3,571	15,999	27,715	-	47,285
Obaveze prema klijentima	22,446	21,472	19,702	111,996	79,524	87	255,227
Obaveze po kreditima	-	2	4	17	90	-	113
Ostale obaveze	2,560	-	-	285	11	-	2,856
	<u>25,006</u>	<u>21,474</u>	<u>23,277</u>	<u>128,297</u>	<u>107,340</u>	<u>87</u>	<u>305,481</u>

4.5. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza

	U hiljadama EUR			
	Knjigovodstvena vrijednost		Fer vrijednost	
	2014.	2013.	2014.	2013.
Finansijska sredstva				
Kredit i potraživanja od banaka		6,703	9,296	6,703
Kredit i potraživanja od klijenata		274,707	265,875	274,707
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju		22,449	5,237	22,449
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeća		8,373	5,541	8,373
Finansijske obaveze				
Depoziti klijenata		297,612	256,542	297,612
Pozajmljena sredstva od banaka		32,897	47,383	32,897
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata		90	113	90
Ostale obaveze		3,063	2,856	3,063

Pravična vrijednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstva mogu biti prodana, ili obaveze izmirene, između obaviještenih voljnih učesnika u toku trajanja nezavisne transakcije. Međutim, ne postoje dostupne tržišne cijene za određeni dio finansijskih instrumenata Banke. U uslovima u kojima nema dostupnih tržišnih cijena, pravična vrijednost se procjenjuje primjenom modela diskontovanja novčanih tokova ili drugih modela. Promjene pretpostavki koje leže u osnovi procjena, uključujući diskontne stope i procijenjene novčane tokove, u značajnoj mjeri utiču na procjene. Stoga utvrđene procjene pravične tržišne vrijednosti ne mogu biti ostvarene prilikom aktualne prodaje finansijskog instrumenta.

Prilikom procjene pravične vrijednosti finansijskih instrumenata za koje se može utvrditi ovakva vrijednost primijenjeni su sljedeći metodi i pretpostavke:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.5. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

a) Krediti i plasmani bankama

Potraživanja od drugih banaka obuhvataju međubankarske plasmane i pozicije u procesu naplate.

Pravična vrijednost plasmana sa varijabilnom kamatnom stopom i prekonočnih depozita je približno jednaka knjigovodstvenoj vrijednosti ovih finansijskih sredstava iskazanoj na dan izvještaja o finansijskoj poziciji.

b) Krediti i avansi klijentima

U cilju utvrđivanja pravične vrijednosti kredita klijentima sa fiksnom kamatnom stopom iskazanih po amortizovanoj vrijednosti, izvršeno je poređenje kamatnih stopa po kojima su krediti odobravani klijentima sa raspoloživim informacijama o preovlađujućim tržišnim kamatnim stopama u bankarskom sektoru Crne Gore, odnosno prosječnim ponderisanim kamatnim stopama po djelatnostima.

Rukovodstvo Banke smatra da kamatne stope Banke ne odstupaju značajno od preovlađujućih tržišnih kamatnih stopa u bankarskom sektoru Crne Gore, te shodno tome pravična vrijednost kredita klijentima obračunata kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova diskontovanih primjenom važećih tržišnih stopa, odnosno prosječnih ponderisanih kamatnih stopa za bankarski sektor, ne odstupa značajno od iskazanih knjigovodstvenih vrijednosti kredita na dan izvještaja o finansijskom položaju. Po mišljenju rukovodstva, iznosi u finansijskim iskazima odražavaju realnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe finansijskog izvještavanja.

c) Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

Pravična vrijednost hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju je zasnovana na tržišnim cijenama. Ukoliko informacije o tržišnim cijenama nisu raspoložive, koriste se tržišne cijene kotiranih hartija od vrijednosti sa sličnim karakteristikama.

d) Depoziti i obaveze po kreditima

Za depozite po viđenju, kao i depozite sa preostalim rokom dospijeća kraćim od godinu dana, pretpostavka je da procijenjena pravična vrijednost ne odstupa značajno od knjigovodstvenih vrijednosti.

Procijenjena fer vrijednost kamatonosnih depozita sa fiksnom kamatnom stopom i preostalim rokom dospijeća preko godinu dana, bez navedene tržišne cijene bazira se na diskontovanom toku gotovine primjenom važeće kamatne stope na nove obaveze sa sličnim preostalim dospijećem. Prema mišljenju rukovodstva kamatne stope Banke su usklađene sa važećim tržišnim kamatnim stopama, i shodno tome iznosi u finansijskim iskazima odražavaju realnu vrijednost koja u datim okolnostima najvjerodostojnije odražava pravičnu vrijednost navedenih finansijskih instrumenata.

Za pravičnu vrijednost obaveza po kreditima sa varijabilnom kamatnom stopom pretpostavka je da aproksimira knjigovodstvenoj vrijednosti ovih obaveza na dan izvještavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.5. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

e) Hijerarhija fer vrijednosti

MSFI 7 definiše hijerarhiju tehnika vrednovanja na osnovu toga da li su unosi koje zahtijevaju te tehnike vrednovanja raspoloživi ili ne. Raspoloživi unosi odslikavaju tržišne podatke dobijene iz nezavisnih izvora; unosi koji nisu raspoloživi uključuju tržišne pretpostavke Banke. Ove dvije vrste unosa stvorile su sljedeću hijerarhiju fer vrijednosti:

- Nivo 1 – Kotirane vrijednosti (nekorigovane) na aktivnom tržištu istih sredstava i obaveza. Ovaj nivo uključuje kotirane instrumente kapitala.
- Nivo 2 – Unosi koji ne predstavljaju kotirane vrijednosti uključene u Nivo 1, a koji su raspoloživi i tiču se datog sredstva ili obaveze, bilo direktno (tj. u vidu cijena/vrijednosti) ili indirektno (u vidu zaključaka na osnovu cijena/vrijednosti).
- Nivo 3 – Unosi za sredstva i obaveze koji nisu zasnovani na raspoloživim tržišnim podacima. Ovaj Nivo uključuje ulaganja u kapital pod tržišnim pretpostavkama Banke (ne postoje raspoloživi podaci).

Ova hijerarhija zahtijeva upotrebu raspoloživih tržišnih podataka kada isti postoje. Banka, u svom vrednovanju, uzima u obzir raspoložive tržišne vrijednosti kad god je to moguće.

31. decembar 2014. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju				
- investicione hartije od vrijednosti – kapital	2,455	22	-	2,477
- obveznice Ministarstva finansija Crne Gore	19,972	-	-	19,972
Ukupna sredstva	22,427	22	-	22,449

4.6. Upravljanje kapitalom

Upravljanje kapitalom ima za cilj:

- usaglašenost sa propisima regulatora,
- zaštitu sposobnosti Banke da održi stalnost poslovanja kako bi bila u mogućnosti da obezbijedi isplate akcionarima i naknade ostalim vlasnicima, i
- obezbjeđenje kapitala za podršku daljeg razvoja Banke.

Rukovodstvo Banke vrši kontrolu adekvatnosti kapitala korišćenjem metodologije i limita propisanih od strane Centralne banke Crne Gore Odlukom o adekvatnosti kapitala („Sl. list CG“, br. 60/08, 41/09 i 55/12). U skladu sa propisima, Banka kvartalno dostavlja izvještaje o stanju i strukturi kapitala Centralnoj banci Crne Gore.

Sopstvena sredstva Banke sastoje se od osnovnog kapitala i dopunskog kapitala. Zbir osnovnih elemenata sopstvenih sredstava, umanjeno za zbir odbitnih stavki, predstavlja osnovni kapital Banke.

Osnovni elementi sopstvenih sredstava Banke su:

- 1) uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, isključujući kumulativne povlašćene akcije;
- 2) naplaćene emisije premije;
- 3) rezerve za procijenjene gubitke po regulatornom zahtjevu, izdvojene u skladu sa odlukom kojom se propisuju minimalni standardi za upravljanje kreditnim rizikom u bankama;
- 4) rezerve koje su formirane na teret dobiti nakon njenog oporezivanja (zakonske, statutarne i druge rezerve);
- 5) neraspoređena dobit iz prethodnih godina;
- 6) iznos dobiti u tekućoj godini, ukoliko je skupština akcionara, donijela odluku da bude uključena u osnovni kapital Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.6. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Odbitne stavke pri izračunavanju osnovnog kapitala banke su:

- 1) gubitak iz prethodnih godina;
- 2) gubitak iz tekuće godine;
- 3) nematerijalna imovina u obliku goodwilla, licenci, patenata, zaštitnih znakova i koncesija;
- 4) nominalni iznos stečenih sopstvenih akcija, isključujući kumulativne povlašćene akcije;
- 5) nerealizovani gubitak po osnovu vrijednosnog usklađivanja finansijske imovine raspoložive za prodaju, po fer vrijednosti;
- 6) pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke;
- 7) iznos prekoračenja limita ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva, utvrđenog posebnim propisom Centralne banke.

Zbir dopunskih elemenata sopstvenih sredstava, umanjen za zbir odbitnih stavki, predstavlja dopunski kapital banke.

Dopunski elementi sopstvenih sredstava koji se uključuju u dopunski kapital banke su:

- 1) nominalni iznos uplaćenih povlašćenih kumulativnih akcija;
- 2) naplaćene emisione premije po osnovu kumulativnih prioritetnih akcija;
- 3) iznos opštih rezervi, a najviše do 1.25% ukupne rizikom ponderisane aktive;
- 4) subordinisani dug, za koji su ispunjeni uslovi iz Odluke CBCG o adekvatnosti kapitala;
- 5) hibridni instrumenti, za koje su ispunjeni uslovi iz Odluke CBCG o adekvatnosti kapitala;
- 6) revalorizacione rezerve za nepokretnosti u vlasništvu banke.

Odbitne stavke pri izračunavanju dopunskog kapitala su:

- 1) stečene sopstvene povlašćene kumulativne akcije;
- 2) potraživanja i potencijalne obaveze obezbijedeni hibridnim instrumentima ili subordinisanim dugom banke do iznosa u kojem su ti instrumenti uključeni u dopunski kapital.

Rizična aktiva se sastoji od stavki aktive i kreditnih ekvivalenata vanbilansnih stavki aktive Banke koje su izložene riziku. Kreditni ekvivalenti vanbilansnih stavki aktive predstavljaju iznos koji je rezultat množenja knjigovodstvene vrijednosti vanbilansnih stavki aktive sa propisanim faktorima konverzije. Ukupnu rizikom ponderisanu aktivu čini zbir stavki aktive bilansa i kreditnih ekvivalenata vanbilansnih stavki aktive izloženih riziku (rizična aktiva Banke), klasifikovanih u određene kategorije i pomnoženih sa odgovarajućim propisanim ponderima rizika.

U skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, Banka je obavezna da održava minimalan stepen adekvatnosti kapitala od 10%. Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama i propisima Centralne banke Crne Gore. Na dan 31. decembra 2014. godine, koeficijent solventnosti obračunat od strane Banke u statutarnim finansijskim iskazima iznosi 13.17% (2013. godine: 12.28%).

4.7. Analize osjetljivosti

4.7.1. Analize osjetljivosti (devizni rizik)

Upravljanje izloženosti deviznom riziku, pored analize potraživanja i obaveza Banke iskazanih u stranoj valuti, uključuje i analizu osjetljivosti na promjene deviznog kursa. U sljedećoj tabeli je prikazan scenario promjene deviznog kursa u rasponu od +10% do -10% u odnosu na EUR.

	2014. Iznos u stranoj valuti	U hiljadama EUR Promjena kursa	
		10%	-10%
Sredstva			
Kreditni i potraživanja od banaka	6,703	331	(331)
Ukupno sredstva	6,703	331	(331)
Obaveze			
Depoziti klijenata	297,612	375	(375)
Ukupno obaveze	297,612	375	(375)
Neto izloženost deviznom riziku:			
- 31. decembar 2014. godine		44	(44)
- 31. decembar 2013. godine		8	(8)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

4.7. Analize osjetljivosti (nastavak)

4.7.1. Analize osjetljivosti (devizni rizik)

Na dan 31. decembra 2014. godine, pod pretpostavkom da su svi ostali parametri nepromijenjeni promjenom deviznog kursa EUR u odnosu na ostale valute za +10% odnosno -10%, dobit Banke bi se povećala, odnosno smanjila za iznos od EUR 44 hiljade (31. decembar 2013. godine: dobit bi se povećala, odnosno smanjila za iznos od EUR 8 hiljada). Uzrok male izloženosti Banke promjeni deviznog kursa je činjenica da je najveći dio potraživanja i obaveza Banke izražen u EUR.

4.7.2. Analize osjetljivosti (rizik od promjene kamatnih stopa)

U toku procesa upravljanja rizikom od promjene kamatnih stopa, Banka vrši analizu osjetljivosti promjena potraživanja i obaveza sa varijabilnim kamatnim stopama. U sljedećoj tabeli je prikazan efekat promjene varijabilnih kamatnih stopa za potraživanja i obaveze iskazane u EUR u rasponu od +0.4% p.p. do -0.4% p.p.

	U hiljadama EUR		
	Neto efekat kao rezultat promjene kamatnih stopa		
	2014.	+0.4 b.p. EUR KS	-0.4 b.p. EUR KS
Sredstva			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	55,058	-	-
Kredit i potraživanja od banaka	6,703	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	274,707	1,099	(1,099)
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	22,449	-	-
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća	8,373	-	-
	<u>332,948</u>	<u>1,099</u>	<u>(1,099)</u>
Obaveze			
Depoziti klijenata	297,612	-	-
Pozajmljena sredstva od banaka	32,897	132	(132)
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	90	-	-
	<u>304,038</u>	<u>132</u>	<u>(132)</u>
Neto izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:			
- 31. decembar 2014. godine		<u>967</u>	<u>(967)</u>

Pod pretpostavkom da su svi ostali parametri nepromijenjeni, povećanjem, odnosno smanjenjem varijabilne kamatne stope za potraživanja i obaveze u EUR za 0.4 p.p. dobit Banke bi se povećala, odnosno smanjila, za iznos od EUR 967 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
 31. decembar 2014. godine

5. PRIHODI I RASHODI KAMATA

a) Prihodi od kamata

U hiljadama EUR	2014	2013
Depoziti kod:		
- inostranih banaka	1	-
- Centralne banke	1	1
	<u>2</u>	<u>1</u>
Kredit:		
- državnim organizacijama	1,366	1,852
- Vladi Crne Gore	99	104
- preduzećima	8,727	8,531
- fizičkim licima	14,113	12,501
	<u>24,305</u>	<u>22,988</u>
Poslovi otkupa - faktoring	70	-
Hartije od vrijednosti:		
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospelosti	123	312
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	938	222
	<u>1,061</u>	<u>534</u>
<i>Troškovi obezvrjeđenja po kamatnim potraživanjima</i>	<u>(101)</u>	<u>(286)</u>
	<u>25,337</u>	<u>23,237</u>

b) Rashodi kamata

U hiljadama EUR	2014	2013
Depoziti:		
- finansijskih institucija	395	571
- državnih organizacija	99	138
- preduzeća	2,705	3,103
- fizičkih lica	3,059	2,511
	<u>6,258</u>	<u>6,323</u>
Kredit i ostale pozajmice	<u>1,612</u>	<u>1,960</u>
	<u>7,870</u>	<u>8,283</u>

6. TROŠKOVI OBEZVRJEĐENJA I REZERVISANJA

a) Troškovi obezvrjeđenja

U hiljadama EUR	2014	2013
Neto povećanje rezervisanja po osnovu:		
- kredita	3,209	3,572
- naknada	(3)	5
- operativnog rizika	(34)	413
- ostalo	118	119
	<u>3,290</u>	<u>4,109</u>

b) Troškovi rezervisanja

U hiljadama EUR	2014	2013
Neto povećanje rezervisanja po osnovu:		
- vanbilansnih stavki	220	102
- ostalo	-	297
	<u>220</u>	<u>399</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

6. TROŠKOVI OBEZVRJEĐENJA I REZERVISANJA (nastavak)

c) Promjene na računima ispravke vrijednosti nenaplativih potraživanja i rezervisanja

2014. godina

U hiljadama EUR	Kreditni i (napomena 15)	Kamate i (napomena 15)	Naknade	Rezerve za operativni rizik (napomena 23)	Ostalo	Rezervisanja na vanbilansne izloženosti (napomena 23)	Ostali troškovi rezervisanja (napomena 23)	Ukupno
Stanje na početku godine	11,059	255	5	653	119	299	297	12,687
Ispravke vrijednosti u toku godine, neto	3,209	101	(3)	(34)	118	220	-	3,611
Prenos na vanbilans	(361)	(185)	-	-	(45)	-	-	(591)
Stanje na kraju godine	13,907	171	2	619	192	519	297	15,707

2013. godina

U hiljadama EUR	Kreditni i (napomena 15)	Kamate i (napomena 15)	Naknade	Rezerve za operativni rizik (napomena 23)	Ostalo	Rezervisanja na vanbilansne izloženosti (napomena 23)	Ostali troškovi rezervisanja (napomena 23)	Ukupno
Stanje na početku godine	2,990	45	-	240	-	384	-	3,659
Efekte korekcija početnog stanja na osnovu nove regulative CBCG								
Efekte promjene metodologije obračuna ispravki vrijednosti i rezervisanja	193	(53)	-	-	-	(187)	-	(47)
Preknjižavanje ispravljenih kredita plasiranih komitentima, obračunate kamate i ostale aktive iz vanbilansne evidencije u bilansnu evidenciju	7,196	299	-	-	-	-	-	7,495
Korigovano stanje 1. januar 2013. godine	10,379	291	-	240	-	197	-	11,107
Ispravke vrijednosti u toku godine, neto	3,572	-	5	413	119	102	297	4,508
Prenos na vanbilans	(2,892)	(36)	-	-	-	-	-	(2,928)
Stanje na kraju godine	11,059	255	5	653	119	299	297	12,687

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

a) Prihodi od naknada i provizija

U hiljadama EUR	2014	2013
Naknade po kreditima	1,159	1,337
Naknade po vanbilansnim poslovima	925	819
Naknade za usluge platnog prometa i e-banking	1,641	1,512
Naknade za usluge plaćanja prema inostranstvu	656	635
Naknade po poslovima sa kreditnim karticama	1,588	1,340
Naknada za platne spiskove	241	229
Ostale naknade i provizije	721	733
	6,931	6,605

b) Rashodi od naknada i provizija

U hiljadama EUR	2014	2013
Naknade Centralnoj banci	321	307
Naknade za usluge međunarodnog platnog prometa	83	89
Naknade po osnovu premije za zaštitu depozita	1,325	1,074
Naknade po primljenim kreditima i garancijama	586	466
Naknade za Visa i Master kartice	511	435
Naknade za elektronsko bankarstvo	196	159
Ostale naknade i provizije	42	6
	3,064	2,536

8. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

U hiljadama EUR	2014	2013
Neto zarade	3,415	3,265
Porezi, prirezi i doprinosi iz i na zarade	2,887	2,856
Ostale neto naknade zaposlenima	208	196
Otpremnine i jubilarne nagrade	255	211
Naknade članovima Odbora direktora	79	53
Neto trošak prevoza	76	82
Putni troškovi i dnevnice	45	36
Obuka zaposlenih	67	47
Troškovi rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade	46	53
Ostali troškovi	178	142
	7,256	6,941

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

9. OPŠTI I ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

U hiljadama EUR	2014	2013
Održavanje kompjutera i opreme	545	467
Ostale stručne naknade	456	347
Reklamiranje i marketing	377	328
Troškovi zakupa	362	357
Razni troškovi	360	368
Revizija	260	162
Troškovi obezbjeđenja	170	170
Troškovi transporta novca	162	166
Troškovi komunikacionih mreža	161	165
Troškovi električne energije i goriva	144	149
Troškovi advokatskih usluga	118	46
Osiguranje	111	129
Čišćenje	77	103
Telefon	69	77
Obrada podataka	56	52
Porezi vezani za poslovni prostor	54	42
Kancelarijski materijal	54	56
Poštarina	34	25
Komunalne usluge	26	25
Konsultantske usluge	17	20
Troškovi održavanja vozila	12	13
Troškovi reprezentacije	8	9
Sudski troškovi	2	4
	3,635	3,280

Ostale stručne naknade se u najvećem dijelu odnose na troškove tehničke podrške, IT i ostalih usluga matične banke, tj. Societe Generale Grupe (2014: EUR 335 hiljada; 2013: EUR 273 hiljade). Razni troškovi se odnose na troškove platnih kartica (2014: EUR 208 hiljada, 2013: EUR 232 hiljada), troškove članarina (2014: EUR 31 hiljadu, 2013: EUR 31 hiljadu), troškove operativnih gubitaka (2014: EUR 66 hiljada, 2013: EUR 21 hiljadu) i ostale troškove.

10. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama EUR	2014	2013
Nekretnine i oprema (napomena 18)	910	949
Nematerijalnih ulaganja (napomena 19)	167	143
	1,077	1,092

11. OSTALI PRIHODI I RASHODI

U hiljadama EUR	2014	2013
Dobici od prodaje osnovnih sredstava	206	1,396
Prihodi od transporta i deponovanja gotovog novca	87	79
Ostali prihodi	287	769
	580	2,244

U hiljadama EUR	2014	2013
Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja	387	30
Troškovi po osnovu prodaje i otpisa osnovnih sredstava	2	15
Ostalo	27	152
	416	197

Dobici od prodaje osnovnih sredstava u 2014. godini se najvećim dijelom odnose na prodaju dijela poslovne zgrade u Kolašinu i dijela poslovne zgrade u Podgorici (u 2013: prodaja stare poslovne zgrade).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

12. POREZ NA DOBIT

a) Komponente poreza na dobit

U hiljadama EUR	2014	2013
Obračunati tekući porez	603	313
Umanjenje poreza na dobit za 2013. godinu po rješenju Poreske Uprave (6%)	(30)	-
Obračunati odloženi porez	13	210
	<u>586</u>	<u>523</u>

b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobit u bilansu uspjeha i proizvoda rezultata prije oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama EUR	2014	2013
Rezultat u bilansu uspjeha prije oporezivanja	6,300	5,411
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 9%	567	487
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	49	42
Ostalo	-	(6)
Korekcija poreza na dobit za 2013. godinu - umanjeње 6%	(30)	-
Porez na dobit iskazan u bilansu uspjeha	<u>586</u>	<u>523</u>
<i>Efektivna poreska stopa</i>	<i>9.31%</i>	<i>9.67%</i>

Umanjenje poreza na dobit za 2013. godinu je priznato na osnovu rješenja Poreske Uprave izdatog zbog jednokratne uplate poreza na dobit. Poreska stopa korišćena za 2014. i 2013. godinu iznosi 9% i primjenjuje se na oporezivu dobit pravnih lica u Crnoj Gori, u skladu sa Zakonom o porezu na dobit.

c) Odložene poreske obaveze

U hiljadama EUR	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Odložena poreska obaveza kao rezultat knjiženih nerealizovanih dobitaka po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	53	70
Odložena poreska pasiva MRS 19	7	8
Privremene razlike između knjigovodstvene i poreske osnovice za nekretnine i opremu	58	44
Privremene razlike između knjigovodstvene i poreske osnovice neto potraživanja od kredita	-	189
	<u>118</u>	<u>311</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

13. NOVČANA SREDSTVA I RAČUNI DEPOZITA KOD CENTRALNIH BANAKA

U hiljadama EUR	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Gotovina u blagajni:		
- u EUR	8,961	5,993
- u stranoj valuti	581	584
Žiro račun	25,711	22,026
Obavezna rezerva kod Centralne banke Crne Gore	19,804	18,394
Ostalo	1	2
	<u>55,058</u>	<u>46,999</u>

Obavezna rezerva sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine izdvojena je u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne banke Crne Gore („Sl. list CG” 35/11, 22/12, 61/12 i 57/13) (u daljem tekstu: Odluka), koja propisuje da banke izdvajaju obaveznu rezervu primjenom stope od:

- 9.5% na dio osnovice koju čine depoziti po viđenju i depoziti ugovoreni sa ročnošću do jedne godine, odnosno do 365 dana i
- 8.5% na dio osnovice koju čine depoziti ugovoreni sa ročnošću preko jedne godine, odnosno preko 365 dana.

Na depozite ugovorene sa ročnošću preko jedne godine, odnosno 365 dana, a koji imaju klauzulu o mogućnosti razročenja tih depozita u roku kraćem od jedne godine primjenjuje se stopa od 9.5%.

Obračunavanje obavezne rezerve vrši se primjenom propisanih stopa na prosječan iznos depozita u toku prethodnog nedjeljnog perioda, dva dana prije isteka perioda održavanja.

Obračunatu obaveznu rezervu Banka izdvaja na račun obavezne rezerve u zemlji i/ili na račune Centralne banke u inostranstvu. U skladu sa Odlukom, na 25% sredstava obavezne rezerve izdvojene na računima za obaveznu rezervu Centralna banka plaća banci mjesečno naknadu obračunatu po stopi od 1% na godišnjem nivou, do osmog u mjesecu za prethodni mjesec. Banka može dio obavezne rezerve držati u obliku državnih zapisa koje je emitovala Crna Gora i to: 30% u obliku zapisa ročnosti do 182 dana i 13% u obliku zapisa ročnosti do 91 dana. Na 7% ukupno izdvojenih sredstava obavezne rezerve banke u obliku državnih zapisa, Centralna banka isplaćuje do osmog u mjesecu za prethodni mjesec naknadu obračunatu po stopi koja je jednaka EONIA (Euro OverNight Index Average) umanjena za 10 baznih poena na godišnjem nivou, s tim da ova stopa ne može biti manja od nule. Obavezna rezerva se izdvaja u EUR.

14. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA

U hiljadama EUR	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Korespodentni računi kod inostranih banaka	4,170	6,933
Oročeni depoziti kod banaka u inostranstvu	2,533	2,363
	<u>6,703</u>	<u>9,296</u>

Na dan 31. decembra 2014. godine, Banka ima otvorene račune kod sljedećih inostranih banaka: Societe Generale Bank Paris, Societe Generale New York, Credit Suisse AG Bank Zurich, Commerzbank AG Frankfurt, Mizuho Bank LTD Tokyo, Societe Generale Srbija AD Beograd.

Oročeni depoziti kod banaka u inostranstvu sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine iznose EUR 2,533 hiljade i odnose se na depozite oročene kod Societe Generale New York na period od tri dana uz godišnju kamatnu stopu od 0.05%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

15. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA

U hiljadama EUR	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Dospjeli krediti:		
- opštine (javne organizacije)	246	91
- privredna društva u privatnom vlasništvu	7,471	7,676
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	306	1,378
- fizička lica	3,173	2,874
- ostalo	12	2
Kratkoročni krediti:		
- opštine (javne organizacije)	6	5
- privredna društva u privatnom vlasništvu	42,433	45,788
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	495	1,000
- fizička lica	2,375	2,026
- ostalo	25	31
Dugoročni krediti:		
- Vlada	11,857	14,623
- opštine (javne organizacije)	2,836	3,447
- privredna društva u privatnom vlasništvu	67,865	61,784
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	5,804	6,308
- fizička lica	139,484	129,208
- ostalo	47	32
	<u>284,435</u>	<u>276,273</u>
Kamatna potraživanja:		
- krediti	633	988
Vremenska razgraničenja:		
- kamata po kreditima	2,159	1,287
- kamata po lizingu	3	4
- naknade	(1,499)	(1,413)
- faktoring	54	-
Pale garancije	-	50
Faktoring	3,000	-
	<u>4,350</u>	<u>916</u>
Ukupno	288,785	277,189
Minus:		
Ispravka vrijednosti kredita	(13,907)	(11,059)
Ispravka vrijednosti kamata	(171)	(255)
	<u>(14,078)</u>	<u>(11,314)</u>
Ukupno krediti i potraživanja od klijenata	<u>274,707</u>	<u>265,875</u>

Kratkoročni krediti privrednim društvima se najvećim dijelom odobravaju za obrtna sredstva sa rokom od mesec dana do 12 mjeseci, dok su dugoročni krediti odobreni na period od 12 do 180 mjeseci i uglavnom se odnose na privredna društva iz oblasti trgovine, rudarstva i energetike, i građevinarstva. Kratkoročni i dugoročni krediti privrednim društvima se najčešće odobravaju uz nominalnu kamatnu stopu u visini od 7.47% do 12.5% godišnje.

Krediti stanovništva obuhvataju gotovinske kredite, kredite za stambenu izgradnju, adaptaciju stambenog i poslovnog prostora, te finansiranje kupovine potrošnih dobara odobrene na period od 12 do 300 mjeseci uz kamatnu stopu na godišnjem nivou, u rasponu od 6% do 13.5%.

Geografska koncentracija plasiranih kredita komitentima od strane Banke u kreditnom portfoliju obuhvata najvećim djelom komitente sa sjedištem na području Crne Gore.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

15. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA (nastavak)

Koncentracija po djelatnostima ukupno bruto plasiranih kredita komitentima od strane Banke je sljedeća:

U hiljadama EUR	31. decembar 2014	31. decembar 2013.
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	7,330	9,121
Rudarstvo	5,655	6,023
Prerađivačka industrija	10,580	8,980
Snadbijevanje vodom	490	525
Građevinarstvo	15,411	15,111
Trgovina	73,075	72,345
Saobraćaj i skladištenje	2,519	1,549
Usluge pružanja smještaja i ishrane	3,121	2,811
Informisanje i komunikacija	2,165	5,396
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	5	8
Trgovina nekretninama	1,292	27
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	2,623	2,497
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	890	913
Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	13,081	15,916
Obrazovanje	122	144
Zdravstvo i socijalna zaštita	822	665
Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	140	148
Ostale uslužne djelatnosti	419	371
Stanovništvo	144,695	133,723
	<u>284,435</u>	<u>276,273</u>

16. SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI

Sredstva namijenjena prodaji sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine, u iznosu od EUR 300 hiljada (2013: EUR 1,193 hiljada) odnose se na dio sredstava stečenih po osnovu naplate potraživanja koje banka ima u svom vlasništvu u periodu kraćem od 12 mjeseci. Sredstva sa stanjem na datum izvještavanja odnose se na nepokretnosti koje je Banka stekla po osnovu naplate potraživanja od pet pravnih i jednog fizičkog lica. Stečena sredstva evidentiraju se po nižoj od ukupne vrijednosti potraživanja i procijenjene vrijednosti sredstva. Sredstva koja su iskazana u okviru sredstava namijenjena prodaji na dan 31. decembra 2013. godine, prodana su tokom 2014. godine ili prenijeta na poziciju stečene aktive u okviru ostale aktive. Tokom februara 2014. godine izvršena je prodaja nepokretnosti koja je stečena po osnovu nemogućnosti naplate potraživanja od klijenta. Knjigovodstvena vrijednost nepokretnosti u trenutku prodaje bila je EUR 1,096 hiljada dok je prodajna cijena ostvarena u iznosu od EUR 1,300 hiljada.

17. INVESTICIONE HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

a) Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

U hiljadama EUR	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
<i>Banke i finansijske organizacije:</i>		
- AIK banka AD, Niš, Republika Srbija	-	7
- JUBMES banka AD, Beograd, Republika Srbija	3	3
- Beogradska berza AD, Beograd, Republika Srbija	6	6
- Lovćen osiguranje AD, Podgorica	28	28
- CG Broker AD, Podgorica (učešće Banke 11.57%)	128	128
	<u>165</u>	<u>172</u>
<i>Druga pravna lica:</i>		
- Plantaže AD, Podgorica (učešće Banke 9.23%)	2,299	2,482
- Centralna depozitarna agencija AD, Podgorica	5	5
- Tržište novca AD, Beograd, Republika Srbija	5	5
- Montenegro Airlines AD, Podgorica	3	3
	<u>2,312</u>	<u>2,495</u>
- Obveznice Ministarstva finansija Crne Gore	19,972	2,570
	<u>22,449</u>	<u>5,237</u>

Obveznice Ministarstva finansija Crne Gore u iznosu od EUR 19,972 hiljada obuvataju hartije od vrijednosti sa rokom dospjeća od 5 godina koje je emitovalo Ministarstvo finansija Crne Gore u septembru 2012. godine i martu 2014. godine, sa nominalnim vrijednostima EUR 1,918 hiljada i EUR 17,708 hiljada i sa godišnjom kamatnom stopom od 7% i 5%, respektivno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

17. INVESTICIONE HARTIJE OD VRIJEDNOSTI (nastavak)

b) Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeca

Na dan 31. decembra 2014. godine stanje hartija od vrijednosti koje se drže do dospijeca iznosi EUR 8,373 hiljada (2013. godine: EUR 5,541 hiljadu) i odnosi se na kupovinu državnih zapisa sa rokom dospijeca od 182 dana, koje je emitovalo Ministarstvo finansija Crne Gore. Stanje se sastoji iz državnih zapisa kupljenih na aukcijama u periodu od jula do decembra 2014, sa stopama prinosa od 0.35% do 1.29%.

Neamortizovani diskont po osnovu državnih zapisa na kraju godine je EUR 7 hiljada. Dio zapisa je finansiran iz sredstava obavezne rezerve koja Banka drži kod Centralne Banke Crne Gore. U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne Banke Crne Gore („Sl. list CG“ 35/11 od 27. jula 2011. godine i dopunama Odluke, „Sl. list CG“ 22/12, i 61/12 i 57/13), Banka može do 30% obavezne rezerve izdvojiti i držati u obliku državnih zapisa koje je emitovala Crna Gora ročnosti do 182 dana i do 13% obavezne rezerve izdvojiti i držati u obliku državnih zapisa koje je emitovala Crna Gora ročnosti do 91 dan.

18. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Kretanja na nekretninama, opremi i ostalim sredstvima za 2014. godinu i 2013. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR	Građevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Stanje, 1. januar 2013. godine	11,931	5,458	17,389
Povećanja	25	419	444
Otuđenja i rashodovanja	-	(309)	(309)
Prenos na stalna sredstva namijenjena prodaji	(18)	18	-
Stanje, 31. decembar 2013. godine	11,938	5,586	17,524
Povećanja	43	237	280
Otuđenja i rashodovanja	(262)	(30)	(292)
Stanje, 31. decembar 2014. godine	11,719	5,793	17,512
Ispravka vrijednosti			
Stanje, 1. januar 2013. godine	970	3,765	4,735
Amortizacija (napomena 10)	439	510	949
Otuđenja i rashodovanja	-	(302)	(302)
Stanje, 31. decembra 2013.	1,409	3,973	5,382
Amortizacija (napomena 10)	441	469	910
Otuđenja i rashodovanja	(103)	(23)	(126)
Stanje, 31. decembar 2014. godine	1,747	4,419	6,166
Sadašnja vrijednost:			
- 31. decembra 2014. godine	9,972	1,374	11,346
- 31. decembra 2013. godine	10,529	1,613	12,142

Na dan 31. decembra 2014. godine Banka nema imovinu pod zalogom radi obezbjeđenja otplate kredita i drugih obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

19. NEMATERIJALNA SREDSTVA

Nematerijalna sredstva se najvećim dijelom sastoje iz licenci i softvera. U pregledu koji slijedi prikazana su kretanja na nematerijalnim sredstvima u toku 2014. godine i 2013. godine:

U hiljadama EUR	2014.	2013.
Nabavna vrijednost		
Stanje, 1. januar	989	846
Povećanja	82	148
Otpis	-	(5)
Stanje, 31. decembra	1,071	989
Ispravka vrijednosti		
Stanje, 1. januar	684	546
Amortizacija (napomena 10)	167	143
Otpis	-	(5)
	851	684
Neotpisana vrijednost na dan	220	305

20. OSTALA POSLOVNA POTRAŽIVANJA

U hiljadama EUR	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Sredstva stečena po osnovu naplate potraživanja	1,112	1,013
Ostala poslovna potraživanja	55	56
Unaprijed plaćeni troškovi	125	102
	1,292	1,171
<i>Ispravka vrijednosti ostale aktive</i>	(21)	(10)
	1,271	1,161

Sredstva stečena naplatom u iznosu od EUR 1,112 hiljade na dan 31. decembra 2014. godine (31. decembra 2013: EUR 1,013 hiljada) se odnosi na sredstva stečena na osnovu aktiviranja sredstava obezbjeđenja kredita, a koja su u vlasništvu banke u periodu dužem od 12 mjeseci. Sredstva stečena po osnovu naplate potraživanja se evidentiraju po nižoj od ukupne vrednosti potraživanja i procijenjene vrijednosti sredstva.

Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za ulaganja banaka u nepokretnosti i osnovna sredstva („Sl. list CG” br. 24/09, 66/10, 58/11, 61/12, 13/13 i 51/13), propisano je da iznos ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva koji prelazi 40% sopstvenih sredstava banka tretira kao odbitnu stavku pri izračunavanju ukupnog iznosa sopstvenih sredstava banke. Ulaganjima u nepokretnosti ne smatra se sticanje nepokretnosti u zamjenu za potraživanja u postupku restrukturiranja duga, u stečajnom postupku, odnosno postupku likvidacije nad dužnikom banke, u postupku reorganizacije dužnika u skladu sa propisima kojima se uređuje stečaj, ili u postupku izvršenja radi namirenja potraživanja Banke, ukoliko od dana sticanja nepokretnosti nije prošlo više od četiri godine. Propisima Centralne banke Crne Gore nije propisan rok u kome Banka mora da proda sredstva stečena naplatom potraživanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

21. DEPOZITI KLIJENATA

U hiljadama EUR	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Depoziti po viđenju:		
- Vlada Crne Gore	7,427	5,190
- finansijske institucije	317	315
- privredna društva u privatnom vlasništvu	50,643	62,243
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	5,137	5,340
- opštine (javne organizacije)	6,125	4,368
- fondovi	197	226
- fizička lica	43,568	34,026
- neprofitne organizacije	3,683	2,831
- ambasade	434	-
- ostali	56	40
	117,587	114,579
Sredstva na escrow računu	134	195
Kratkoročni depoziti:		
- finansijske institucije	2,358	2,265
- privredna društva u privatnom vlasništvu	41,410	31,269
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	35,323	20,001
- opštine (javne organizacije)	500	2,000
- fondovi	-	300
- fizička lica	66,401	54,937
- neprofitne organizacije	46	56
	146,038	110,828
Dugoročni depoziti:		
- finansijske institucije	5,692	5,875
- fizička lica	12,262	12,443
- privredna društva u privatnom vlasništvu	5,555	7,516
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	8,303	3,100
- neprofitne organizacije	446	691
	32,258	29,625
	296,017	255,227
<i>Obaveze za kamate i ostala pasiva</i>		
Fakturisana kamata: depoziti	1,259	877
Vremenska razgraničenja: depoziti	336	438
	1,595	1,315
	297,612	256,542

Na depozite po viđenju fizičkih lica, privrednih društava, javnih i drugih organizacija se obračunava kamata od 0.1% do 1% na godišnjem nivou. Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti fizičkih lica u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0.2 % do 4.20%. godišnje.

Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti pravnih lica u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0.75% do 6.80% godišnje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

22. POZAJMLJENA SREDSTVA OD BANAKA

U hiljadama EUR	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
<i>Obaveze prema povezanim licima:</i>		
Societe Generale, Pariz, Francuska	8,000	23,035
<i>Obaveze prema inostranim kreditorima:</i>		
Evropska banka za obnovu i razvoj („EBRD“)	22,545	24,453
Evropska investiciona banka („EIB“)	<u>2,504</u>	<u>-</u>
	33,049	47,488
Vremenska razgraničenja naknada po kreditima EBRD	<u>(152)</u>	<u>(105)</u>
	<u>32,897</u>	<u>47,383</u>

Na dan 31. decembra 2014. godine, obaveze po uzetim kreditima i pozajmicama u iznosu od EUR 32,897 hiljade uključuju primljene kredite od matične banke u iznosu od EUR 8,000 hiljada na period do sedam godina, uz kamatnu stopu koja se kretala od 4.8% do 5.10% godišnje.

Na dan 31. decembra 2014. godine, Banka ima obaveze prema Evropskoj banci za obnovu i razvoj po osnovu tri dugoročna kredita u ukupnom iznosu od EUR 22,545 hiljada koji su namijenjeni za finansiranje podsticanja razvoja malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori i odobravanju stambenih kredita za fizička lica. Krediti su odobreni na period do 7 godina i anuitetni način otplate, sa godišnjom kamatnom stopom od 2.65% - 3% + 6M EURIBOR za kredite sa ugovorenom varijabilnom stopom i 3.06% za kredit sa ugovorenom fiksnom kamatnom stopom. U skladu sa uslovima ugovora, Evropska banka za obnovu i razvoj zahtijeva od Banke koeficijent solventnosti banke 1% iznad propisanog nivoa i usklađenost sa zahtjevima Centralne banke Crne Gore u pogledu ostalih finansijskih pokazatelja. Na dan 31. decembra 2014. godine finansijski pokazatelji Banke su usaglašeni sa uslovima ugovora po navedenom osnovu.

Na dan 31. decembra 2014. godine, Banka ima obaveze prema Evropskoj investicionoj banci po osnovu dugoročnog kredita u iznosu od EUR 2,504 hiljada koji je namijenjen za finansiranje podsticanja razvoja malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori. Kredit je odobren na period od 7 godina, sa godišnjom kamatnom stopom od 0.697%.

Dospijeće obaveza po uzetim kreditima i pozajmicama prikazano je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
do 1 godine	9,403	19,055
od 1 do 2 godine	4,179	18,289
od 2 do 3 godine	7,403	2,858
od 3 do 4 godine	2,974	5,857
od 4 do 5 godina	1,545	1,429
od 5 do 6 godina	1,545	-
od 6 do 7 godina	<u>6,000</u>	<u>-</u>
	33,049	47,488

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

23. REZERVE

U hiljadama EUR	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Rezervisanja za potencijalne gubitke po osnovu:		
- vanbilansnih izloženosti	519	299
- operativnog rizika	619	653
- prihodovanja starih salda	297	297
Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade	567	521
Ostalo	1	2
	<u>2,003</u>	<u>1,772</u>

Rezervisanja za operativni rizik sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od EUR 619 hiljada najvećim dijelom se odnose na rezervisanja po osnovu sudskih sporova koji se vode protiv Banke u iznosu od EUR 494 hiljada.

Rezervisanja za naknade zaposlenima u iznosu EUR 567 hiljadu sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine predstavljaju sadašnju vrijednost očekivanih budućih isplata zaposlenima po osnovu otpremnina za odlazak u penziju i jubilarnih nagrada nakon ispunjavanja uslova, i utvrđene su od strane ovlaštenog aktuara korišćenjem metode kreditiranja projektovane jedinice.

Pretpostavke koje su korišćene u svrhu procjene sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata otpremnina za odlazak u penziju i jubilarnih nagrada prikazane su u pregledu koji slijedi:

	Procjena na dan	
	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
	%	%
Diskontna stopa – za otpremnine zaposlenih	3.00	3.00
Diskontna stopa – za jubilarne nagrade zaposlenih	2.00	2.00
Kretanje radne snage	1	1
Stopa inflacije	1.90	1.90
Očekivana stopa rasta zarada	-	-

Kretanje na rezervisanjima za naknade zaposlenima prikazano je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR	2014.	2013.
Stanje na početku godine	521	440
Rezervisanja u toku godine (napomena 6)	46	53
Aktuarski dobici prenijeti na kapital	-	28
Stanje na dan 31. decembra	<u>567</u>	<u>521</u>

24. OSTALE OBAVEZE

U hiljadama EUR	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Obaveze po komisionim poslovima	194	350
Primljeni avansi	336	293
Obaveze za ostale poreze	26	32
Obaveze po osnovu isplate dividendi	-	285
Obaveze po osnovu bonusa	507	487
Obaveze prema dobavljačima	620	405
Ukalkulisane obaveze	300	334
Obaveze po osnovu faktoringa	316	-
Ostale obaveze	43	46
	<u>2,342</u>	<u>2,232</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

25. AKCIJSKI KAPITAL

Na dan 31. decembra 2014. godine akcijski kapital Banke čini 96,736 običnih akcija (31. decembra 2013: godine 96,736 obične akcije), pojedinačne nominalne vrijednosti EUR 255.65.

Zakon o bankama („Sl. list CG“ br. 17/08, 44/10 i 40/11) je definisao minimalni iznos novčanog kapitala banke u vrijednosti od EUR 5 miliona EUR. Na dan 31. decembra 2014. godine novčani kapital Banke je usaglašen sa propisanim minimumom.

Vlasnička struktura Banke na dan 31. decembra 2014. godine i 2013. godine je sljedeća:

<u>Naziv akcionara</u>	2014			2013		
	Broj akcija	U hiljadama EUR	% učešća	Broj akcija	U hiljadama EUR	% učešća
Societe Generale, Pariz, Francuska	87,602	22,395	90.56%	87,602	22,395	90.56%
BADER LARS ERNEST, Sent Kits- Nevis	3,916	1,001	4.04%	3,836	981	3.98%
Plantaže A.D., Podgorica	2,824	722	2.92%	2,824	722	2.92%
PRIVATIZACIONI FOND " MIG"	261	67	0.27%	-	-	-
CK- ZBIRNI KASTODNI RAČUN 5	223	57	0.23%	-	-	-
Ostali	1,910	489	1.98%	2,474	633	2.54%
	<u>96,736</u>	<u>24,731</u>	<u>100.00%</u>	<u>96,736</u>	<u>24,731</u>	<u>100.00%</u>

26. USAGLAŠENOST SA PROPISIMA CBCG

U skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, Banka je obavezna da održava minimalan stepen adekvatnosti kapitala od 10%. Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama („Sl. list CG“ br. 17/08, 44/10, 40/11) i propisima Centralne banke Crne Gore.

	<u>Ostvareni pokazatelji poslovanja</u>
Osnovni kapital (minimalni iznos 5 miliona EUR)	24,731
Sopstvena sredstva banke (minimalni iznos 5 miliona EUR)	35,313
Ponderisana bilansna aktiva	206,619
Ponderisane vanbilansne stavke	27,048
Koeficijent solventnosti (minimalni iznos 10%)	13.17%
Dnevni koeficijent likvidnosti na 31. decembra 2014. godine (minimalni koeficijent 0,9)	1,51
Dekadni koeficijent likvidnosti za dekadu koja se završava na 31. decembra 2014. godine (minimalni koeficijent 1)	1,40
Izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica (limit 25% sopstvenih sredstava banke)	23.23%
Zbir velikih izloženosti (limit 800% sopstvenih sredstava banke)	76.72%
Ukupna izloženost prema licima povezanim s bankom (limit 200% sopstvenih sredstava banke)	53.19%
Ukupna izloženost prema zaposlenom u banci (limit 1% sopstvenih sredstava banke)	0.35%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

27. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	<u>31. decembar 2014.</u>	<u>31. decembar 2013.</u>
Neopozive obaveze za davanje kredita	14,642	21,217
Neopozivi dok. akreditivi izdati za plaćanje u inostranstvu	2,435	2,637
Ostali akreditivi izdati za plaćanje u inostranstvu	-	122
Izdate garancije		
- Izdate plative garancije	29,021	23,076
- Izdate činidbene garancije	3,130	4,242
- Ostale vrste garancija	5,492	5,200
Izdate mjenice i dati avali	120	120
Kolateral po osnovu potraživanja	1,875,125	1,721,993
Ostale stavke vanbilansne izloženosti banke	11,898	10,029
Ukupno	<u>1,941,863</u>	<u>1,788,634</u>
Memorandum		
- Evidentna kamata	1,575	1,774
Ukupno	<u>1,943,438</u>	<u>1,790,408</u>

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br.22/12, 55/12 i 57/13) potraživanja se iz bilansa banke prenose u internu evidenciju ako banka u postupku naplate potraživanja ocijeni da vrijednost potraživanja mjerena po amortizacionoj vrijednosti neće biti nadoknađena i da su ispunjeni uslovi za prestanak priznavanja finansijskog sredstva, što uključuje i sljedeće slučajeve:

- 1) za neobezbijeđeno potraživanje:
 - kada je nad dužnikom otvoren stečajni postupak koji traje duže od jedne godine, ili
 - ako dužnik kasni sa plaćanjem duže od dvije godine godine;
- 2) za obezbijeđeno potraživanje, kada dužnik kasni sa plaćanjem duže od četiri godine, odnosno ako banka u tom periodu nije primila nijednu uplatu od realizacije kolaterala.

U skladu sa važećom regulativom Banka je navedena potraživanja isknjižila iz bilansne evidencije i dalje ih vodi u internoj evidenciji do momenta njihove naplate ili definitivnog otpisa. Prelaskom na novi kontni okvir, 1. januara 2013. godine sva potraživanja koja su zadovoljavala kriterijume iz Odluke Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br.22/12, 55/12 i 57/13), Banka je sa vanbilansne evidencije prenijela na odgovarajuće račune u bilansnu evidenciju. Evidentna kamata, odnosno kamata koja je obračunavata u vanbilansnoj evidenciji, nije prenešena na bilansna konta.

Iznosi glavnice i kamate u internoj evidenciji su prikazani kako slijedi:

U hiljadama EUR	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
Glavnica	4,675	4,376
Kamata	4,638	3,280
Stanje na dan 31. decembra	<u>9,313</u>	<u>7,656</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

28. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Lica povezana sa Bankom su matična Banka kao i članice Societe Generale Grupe, akcionari Banke, predstavnici rukovodstva i zaposleni Banke.

U hiljadama EUR

	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
Potraživanja		
<i>Korespodentni računi kod inostranih banaka:</i>		
- Societe Generale Paris	3,003	6,256
- Societe Generale New York	82	73
- Societe Generale Srbija	2	-
	<u>3,087</u>	<u>6,329</u>
<i>Oročeni depoziti kod povezanih pravnih lica:</i>		
- Societe Generale New York	2,533	2,363
	<u>2,533</u>	<u>2,363</u>
<i>Kredit:</i>		
- Plantaže AD, Podgorica	6,588	7,864
- Milšped d.o.o., Podgorica	-	43
- Gorčin d.o.o.	16	19
- Cavić d.o.o.	12	13
- MS Global d.o.o.	10	10
	<u>6,626</u>	<u>7,949</u>
<i>Ulaganja u kapital drugih pravnih lica:</i>		
- Plantaže AD, Podgorica	2,299	2,482
- Lovćen osiguranje, Podgorica	28	28
	<u>2,327</u>	<u>2,510</u>
<i>Ostala potraživanja:</i>		
- Societe Generale Paris	-	7
- Societe Generale Srbija	10	-
	<u>10</u>	<u>-</u>
Ukupno potraživanja	<u>14,583</u>	<u>19,158</u>
Obaveze		
<i>Depoziti:</i>		
- Građevinar d.o.o.	300	600
- Lovćen osiguranje, Podgorica	800	2,023
	<u>1,100</u>	<u>2,623</u>
<i>Obaveze po kreditima:</i>		
- Societe Generale Paris	8,000	23,000
	<u>8,000</u>	<u>23,000</u>
<i>Obaveze za kamatu:</i>		
- Societe Generale Paris	-	35
	<u>-</u>	<u>35</u>
<i>Ostale obaveze:</i>		
- Societe Generale Paris	567	358
- Societe Generale Banka Srbija	2	2
	<u>569</u>	<u>360</u>
Ukupno obaveze	<u>9,669</u>	<u>26,018</u>
Obaveze, neto	<u>4,914</u>	<u>(6,860)</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

28. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Kreditni zaposlenima na dan 31. decembra 2014. godine iznose EUR 4,734 hiljade (31. decembra 2013. godine: EUR 4,463 hiljade) i najvećim dijelom se odnose na odobrene dugoročne kredite sa kamatnim stopama u rasponu od 4% + 6M Euribor do 7.02% + 6M Euribor na godišnjem nivou.

U hiljadama EUR	31. decembar	31. decembar
<u>Vanbilansne pozicije</u>	2014.	2013.
<i>Date garancije:</i>		
- Plantaža AD Podgorica	100	100
- Milšped d.o.o., Podgorica	530	530
	<hr/>	<hr/>
	630	630
<i>Primljene garancije:</i>		
- Societe Generale Paris	96,010	78,460
- Banka Societe Generale Albania	300	500
- Komerčni banka	100	-
	<hr/>	<hr/>
	96,410	78,960
	<hr/>	<hr/>

Prihodi i rashodi nastali iz transakcija sa povezanim pravnim licima u toku 2014. godine i 2013. godine su sljedeći:

U hiljadama EUR	2014.	2013.
<u>Prihodi</u>		
<i>Prihodi od kamata:</i>		
- Plantaža AD, Podgorica	387	326
- Milšped d.o.o., Podgorica	5	5
- Gorčin d.o.o	2	2
- Cavnica d.o.o	1	1
- MS Global d.o.o	1	1
- Societe Generale New York	1	1
	<hr/>	<hr/>
	397	336
<i>Prihodi od naknada:</i>		
- Plantaža AD, Podgorica	13	6
- Milšped d.o.o., Podgorica	7	8
- Societe Generale Paris	1	1
- Societe Generale Srbija	5	-
	<hr/>	<hr/>
	26	15
Ukupno prihodi	<hr/>	<hr/>
	423	351
<u>Rashodi</u>		
<i>Rashodi od kamata i naknada:</i>		
- Građevinar d.o.o.	23	34
- Societe Generale Paris	1,493	1,734
- Societe Generale New York	4	4
	<hr/>	<hr/>
	1,520	1,772
<i>Opšti troškovi:</i>		
- Societe Generale Paris	415	341
- Societe Generale Banka Srbija	27	10
	<hr/>	<hr/>
	442	351
Ukupno rashodi	<hr/>	<hr/>
	1,962	2,123
Neto rashodi	<hr/>	<hr/>
	(1,539)	(1,772)

Naknade top menadžmentu i odboru direktora po osnovu bruto zarada i naknada u 2014. godini iznose EUR 496 hiljada (2013: EUR 479 hiljada), od čega bonusi dodijeljeni članovima top menadžmenta u 2014. godini iznose EUR 60 hiljada (2013: EUR 60 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

29. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembra 2014. godine protiv Banke se vodi više sudskih sporova od strane pravnih i fizičkih lica. Po procjeni pravnog sektora Banke, ukupna vrijednost sporova protiv Banke na dan 31. decembra 2014. godine iznosi EUR 2,390 hiljada. Najznačajniji spor koji se vodi protiv Banke odnosi je sa tužbenim zahtjevom u iznosu EUR 2,020 hiljada i prema procjeni pravnog zastupnika Banke u ovom sporu, ishod se ne može sa sigurnošću predvidjeti, ali je mišljenja da je vjerovatnoća preko 75% da će spor biti riješen u korist Banke. Banka je za navedeni sudski spor izvršila rezervisanje u iznosu od EUR 443 hiljade. Dana 16. decembra 2014. godine Privredni sud je donio presudu kojom je tužbeni zahtjev tužioca usvojen za iznos od ukupno EUR 300 hiljada. U ostalom dijelu, tužbeni zahtjev je odbijen. Spor je u daljem procesu kod Apelacionog suda. Na dan 31. decembra 2014. godine, Banka je izvršila rezervisanja za potencijalne gubitke po osnovu svih sudskih sporova u iznosu od EUR 501 hiljade.

Pored navedenog, Banka vodi i više postupaka protiv pravnih i fizičkih lica radi naplate potraživanja u ukupnom iznosu od EUR 12,936 hiljada.

30. OPERATIVNI LIZING

Ugovori o operativnom lizingu, sa ugovorenim periodom zakupa, odnose se na uzimanje u zakup poslovnih i stambenih prostora. Banka nema opciju da poslovni prostor uzet u zakup kupi po isteku perioda zakupa.

U toku 2014. godine, trošak zakupa je iznosio EUR 362 hiljade (2013. godina: EUR 357 hiljada).

Zakupi poslovnih i stambenih prostora predstavljaju preuzete obaveze u prosjeku za period od 1 do 5 godina.

Preuzete obaveze po ugovorima o operativnom lizingu poslovnih i stambenih prostora do datuma bilansa stanja koje nisu iskazane u finansijskim izvještajima su sljedeće:

U hiljadama EUR	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
do 1 godine	314	347
od 1 do 2 godine	231	276
od 2 do 3 godine	90	197
od 3 do 4 godine	40	56
od 4 do 5 godine	11	10
	686	886

31. ZARADA PO AKCIJI

Osnovna zarada po akciji izračunava se dijeljenjem godišnje neto dobiti koja pripada vlasnicima običnih akcija sa ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija koje su bile u opticaju tokom perioda. Banka je registrovana kao akcionarsko društvo čiji se akcijski kapital sastoji od 96,736 običnih akcija. Zarada po akciji na dan 31. decembra 2014. godine iznosila je EUR 59.07 (31. decembra 2013. godine: EUR 50.53).

32. PORESKI RIZICI

Poreski zakoni Crne Gore se često različito tumače i predmet su čestih izmjena. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva Banke. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarjelosti poreske obaveze je pet godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

33. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični kursevi valuta koji su korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u EUR na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine bili su:

	31. decembar 2014.	31. decembar 2013.
USD	0.8224	0.7255
CHF	0.8314	0.8157
GBP	1.2783	1.1956

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

34. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Nije bilo usklađujućih događaja nakon datuma izvještavanja koji mogu uticati na finansijski položaj i rezultat Banke na dan 31. decembra 2014. godine.

35. OPŠTI PODACI O BANCIMA

U skladu sa Odlukom o sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja finansijskih izvještaja banaka („Sl. list CG“, br. 15/12 i 18/13) opšti podaci o Bancima su prezentirani kako slijedi:

Naziv Banke: Societe Generale banka Montenegro AD, Podgorica;
 Adresa: Bulevar revolucije 17, 81000 Podgorica;
 Matični broj: 02136228
 Telefon/Fax: Tel: + 382 (0)20 415 500
 Adresa internet stranice: <http://www.societegenerale.me>
 Adresa elektronske pošte: info.sgme@socgen.com
 Banka ima centralu i 20 ekspozitura.
 Broj zaposlenih na dan 31. decembar 2014. godine je 287 zaposlenih.
 Žiro račun: 907-55001-17

Osnivanje i upis u registar Privrednih subjekata: Podgorička banka AD, Podgorica je nastala izdvajanjem iz sistema Montenegrobanke DD, Podgorica u toku 1992. godine. Centralna banka Crne Gore je 21. novembra 2001. godine izdala odobrenje za dalji rad Banke rješenjem br. 27. Nakon sprovedenog procesa privatizacije u 2005. godini, većinski vlasnik je Societe Generale, Pariz, Francuska. Banka je dana 26. septembra 2006. godine upisana u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici pod registracionim brojem 4-0000880/019, kao Podgorička banka Societe Generale Group AD, Podgorica. Pod registracionim brojem 4-0000880/41 dana 7. maja 2012. godine Banka je upisana u Centralni registar Privrednog suda kao Societe Generale banka Montenegro AD, Podgorica.

Podaci o predsjedniku i članovima odbora direktora

	Ime i prezime	Datum rođenja	Mjesto	Podaci o prebivalištu	
				Mjesto	Adresa (ulica i broj)
1. Predsjednik	Milorad Katnić	12.12.1977.	Podgorica	Baku bb	
2. član	Pierre-Yves Demoures	03.07.1956.	Pariz	Le Peck, 16 rue Albert br 1	Bulevar Zorana Đinđića
3. član	Sonja Miladinovski	11.03.1963.	Beograd	209	
4. član	Verica Maraš	06.08.1959.	Podgorica	Ul. Jerevanska br. 44	
5. član	Miroslav Hiršl	01.11.1972.	Podgorica	Tološi bb	
Glavni izvršni direktor	Miroslav Hiršl	01.11.1972.	Podgorica	Tološi bb	

Deset najvećih akcionara Banke su:

Ime i prezime / naziv kompanije	Adresa prebivališta /poslovna adresa (mjesto ulica i broj)	broj akcija	Podaci o akcijama	
			broj akcija	procentualno učešće
Societe Generale Group	29 Boulevard Haussmann 75009, Paris	87,602		90.56
BADER LARS ERNEST	Frigate Bay, Sent Kits - Nevis Put Radomira Ivanovića br.2., Podgorica	3,916		4.04
AD Plantaže	Slobode br.60/2, Podgorica	2,824		2.92
Privatizacioni fond MIG	Moskovska bb, Podgorica	261		0.27
CK- zbirni kastodni račun 5	Vuka Karadžića br.2, Nikšić	223		0.23
Elektroprivreda Crne Gore	Trg golotočkih žrtava br.13, Podgorica	192		0.2
Željeznička infrastruktura Crne Gore	6 EST 43rd Street, 10017 New York	174		0.18
ROBOTI GLOBAL FUND - SAD	Marka Miljanova, Podgorica	158		0.16
LOVČEN ŽIVOTNO OSIGURANJE AD – PODGORICA	Trg golotočkih žrtava br.13, Podgorica	157		0.16
ŽELJEZNIČKI PREVOZ CRNE GORE		111		0.11
Ukupan iznos akcionarskog kapitala	24,731	Sopstvene akcije	96,736	98.83

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembar 2014. godine

35. OPŠTI PODACI O BANCI (nastavak)

Revizorska kuća koja je izvršila reviziju finansijskih izvještaja za 2013. godinu: Deloitte d.o.o. Podgorica, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog, zgrada Maksim, Podgorica.

Knjigovodstvena vrijednost akcija na dan 31. decembar 2014. godine i 31. decembar 2013. godine iznosi EUR 255.65.

Neto profit po akciji na dan 31. decembar 2014. godine i 31. decembar 2013. godine je EUR 59.07 odnosno EUR 50.53, respektivno.

U više navrata u toku 2014. godine se obavljala trgovina akcijama Banke, u manjem obimu i po cijenama od EUR 200 do EUR 250. U toku 2013. godine se trgovalo akcijama Banke 20. i 21 avgusta 2013. godine po cijeni od EUR 204.

Isplate dividende u 2012, 2013. i 2014. godini nije bilo.